

2021 ප්‍රගති වාර්තාව

විසිනුරු මසුන්, මිරදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති
කිරීම, දේවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දේවර කටයුතු
හා මත්ස්‍ය අපනයන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය

මාලිගාවත්ත, කොළඹ 10

පටුන

කාරණය

පිටු අංකය

1. අමාත්‍යාංශ දැක්ම, මෙහෙවර, කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන් හා සුවිශේෂ ප්‍රමුඛතා යටතේ ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග සහ වර්තමාන ප්‍රගතිය	01 - 09
2. ජාතික ජලපිළි වගා සංවර්ධන අධිකාරීය	10 - 29
3. ජාතික ජලප සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායනනය	25 - 53
4. ලංකා දිවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව	54 - 60
5. ලංකා දිවර සංස්ථාව	61 - 68
6. සීමාසහිත සිනෝර පදනම	69 - 74

විසිනුරු මපුන්, මිරදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දේවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දේවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනායන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය

දැක්ම

දේවර හා ජලජ සම්පන් පරිසර ලිඛකාම් සහ තිරසාර අපුරින් පරිභෝෂනය කිරීම තුළින් ස්වයංපාර්ශිත දේවර ආර්ථිකයක් බෙශිකිරීම.

මෙහෙවර

නවින හා තිරසාර තාක්ෂණයන් භෞත්වාදීම සහ ආගෝජන අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් දේශීය මත්ස්‍ය අවශ්‍යතාවය හා අපනායන වෙළඳපොල අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා දේවර හා ජල්ලීම් වගා කර්මාන්තයේ එලඟාධිතාවය ඉහළ නැංවීම

කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන්

දේවර අමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් හා මහපෙන්වීම මත “ස්වයංපාර්ශිත දේවර ආර්ථිකයක්” ඇති කිරීම සඳහා අදාළ නීති සහ අභ්‍යන්තරීය අනුකූලව විසිනුරු මපුන්, මිරදිය මත්ස්‍ය, ඉස්සන් ඇති කිරීම, දේවර වරාය සංවර්ධනය, බහුදින දේවර හා මත්ස්‍ය අපනායන විෂයයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති යම්පාදනයට සහය වීම, ජාතික අයවුදු, රාජ්‍ය ආගෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙළ යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ත්‍රියාන්තක කිරීම සහ විෂයය පර්යට අයන් රාජ්‍ය සංස්ථා හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයන්හි විෂයයන් හා කාර්යයන් හා රීට අදාළ වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති ත්‍රියාන්තක කිරීම, පසු ව්‍යාපෘති කිරීම හා ඇගිලීම.

විසිනුරු මසුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනායන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන

ජාතික ජලප පම්පන් පරායෝගකා
හා සංවර්ධන
නියෝගීතායනයනය
(NARA)

අංශක්ෂිත අරමුණු - ජලප පම්පන් පිළිබඳ පරායෝගකා, ජලප පම්පන් සංවර්ධනය, සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය

වගකීම - 1981 අංක 54 දරණ ජාතික ජලප පම්පන් පරායෝගකා හා සංවර්ධන නියෝගීතායනය පනත යටතේ ස්ථාපිත මෙම ආයතනය මගින් ජලප පම්පන් හා ජලැලීව් විගාච, දිවර තාක්ෂණය, මත්ස්‍ය හා පසු අයුවුනු මාක්ෂණය, පාරිභාශක අධිකාරිය, සමුද්‍ර එව් විද්‍යාව, ජල ගෘග්‍රාම හා සාරර අධ්‍යායන කටයුතු සිදු කිරීම

ජාතික ජලැලීව් විගාච සංවර්ධන
අධිකාරිය
(NAQDA)

අංශක්ෂිත අරමුණු - වගා කිරීම මත පදනම වූ මිරිදිය දිවර කරමාන්තය හා ජලැලීව් විගාච සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය

වගකීම - 1998 අංක 53 දරණ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලැලීව් විගා සංවර්ධන අධිකාරී පනත යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද මෙම ආයතනය මගින් මිරිදිය දිවර කරමාන්තය සහ ජලැලීව් විගාචට අවශ්‍ය බිජ සැපයීම හා ව්‍යාපිනී සැපිය ලබාදීම, ඉස්සන් විගා කටයුතු අධික්ෂණය, ජලැලීව් විගා පුදුණු කටයුතු ගැනීම

ලංකා දිවර වරාය නිශ්චිත
සංස්ථාව
(CFHC)

අංශක්ෂිත අරමුණු - දිවර වරායන්, නැගුරුම්පාලවල් යැපැයුම කිරීම, ඉදිකිරීම හා පවත්වාගෙන යුම

වගකීම - 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ පිළිවුවනු ලැබූ මෙම ආයතනය වර්ණවානයේ දිවර වරායන් 20 ක් හා නැගුරුම්පාලවල් 58 ක් පවත්වාගෙන යාම

ලංකා දිවර සංස්ථාව
(CFC)

අංශක්ෂිත අරමුණු - මත්ස්‍ය නිෂ්පාදකයාට හා පාරිභාශිකයාට උපරිම වාසි යැලයෙන අයුරින් මත්ස්‍ය වෙළදුම්පාල පදනා අයක විම

වගකීම - 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ පිළිවුවනු ලැබූ මෙම ආයතනය මගින් මාඡ මිලදී ගැනීම හා අංලවිය, අයිස් නිපදවීම හා අංලවිය, ගිතාගාර පවත්වාගෙන යාම හා මත්ස්‍ය අනුරු නිෂ්පාදන රිකිනීම පහසුකාම සිදු කෙරේ. පවත්වාගෙන යාම තා මත්ස්‍ය අනුරු නිෂ්පාදනය අංලවිය සිදු කෙරේ.

මීමායනීන සිංහාර පදනම

අංශක්ෂිත අරමුණු - දිවර කරමාන්තයට අදාළ වන්නාපු යෙදුවුම හා යැපැයුම ලබාදීම

වගකීම - 2007 අංක 07 දරණ සමාගම පනත යටතේ ලියාපදි-වි කර ඇති මෙම ආයතනය මගින් ගැඩබර ග්ලාස් ආශ්‍රිත ලෙකමන් හා ඔරු, ගොටු නිෂ්පාදනය කරන අතර අනිකුත් සියලුම දිවර ආම්පන්න අංලවිය සිදු කරයි.

01

විසිනුරු මසුන්,
මිරදිය මත්ස්‍ය
හා ඉස්සන් ඇති
කිරීම, දේවර වරාය
සංවර්ධන, බහුදින
දේවර කටයුතු හා
මත්ස්‍ය අපනායන
රාජ්‍ය ආමාත්‍යාංශය
වෙත පැවරී ඇති
සුවිශේෂ ප්‍රමුඛතා
යටතේ ගෙන ඇති
ක්‍රියාමාර්ග සහ
වර්තමාන ප්‍රගතිය

සුවිශේෂ ප්‍රමුඛතා යටතේ ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග සහ වර්තමාන ප්‍රගතිය

ප්‍රධාන වශයෙන් මත්ස්‍ය සම්පතින් ගහන වර්ග කි.මි. 517,000 ක යාගර සම්පතින් හා සංවර්ධනය කළ යැකි කළපු, මෝද්‍ය හා වැඩි වලින් යුත් තෙක්සයාර් 489,000 ක ජලාශ පද්ධතියකින් ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර අංශය සම්බන්ධිතය. එසේම අතිනයේ සිට දිවර සම්පත් ගෙවා ගැනීම නිවෙනෝපාය කරගත් දිවර ප්‍රජාව හා ඒ හා සම්බන්ධ වනු සේවා නිපුණතිකයන් එම ආංශයෙහි මතා නිපුණත්වයකින් භෙඳි මානව සම්පත්ය. මෙම මානව සම්පත් හා ස්වාභාවික සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා එලඟායිව යොදාගැනීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර කරමාන්තය ඉහළ තෙක්සයාර් රුපු රුපු විසින් විශාල පිරිවූයක් දරා යටිතල පහසුකම් රෝගක් ඉදිකර තිබීම වැදගත් තොට සැලකිය යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර අංශය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය වන්නේ විසිනුරු මසුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනායන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයයි. සේවා-පෝෂිත දිවර ආර්ථිකයක් ඇති කිරීම යදා අදාළ නීති හා අනු පත්‍ර වලට අනුකූලව විසිනුරු මසුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම ප්‍රවර්ධනය හා බහුදින දිවර හා මත්ස්‍ය අපනායන විෂයට අදාළව ප්‍රතිඵල්‍යතාව සම්පාදනයට යදාය විම. ජාතික අයවැය, රාජ්‍ය ආයෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩි පිළිවෙළ යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට අමාත්‍යාංශ ය සංස්ක්‍රිත සම්බන්ධ ගේ.

මෙම රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සුවිශේෂ ප්‍රමුඛතා මෙසේය.

1. අපනායන වෙළඳපාල ඉලක්ක කරගත් විසිනුරු මත්ස්‍ය කරමාන්ත ඇති කිරීම යදා අවශ්‍ය පහසුකම් යුතුයි.
2. වැඩි, කළපු හා තොට ඉඩිම ආග්‍රිතව මිරිදිය මත්ස්‍ය වාච ප්‍රවලිත කිරීම යදා අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායන් යුතුයි.
3. මහා පරිමාණ බෝට්ටු වල මෙහෙයුම කටයුතු කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම යදා දිවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම.
4. බහු දින දිවර යාමා යදා මුහුදු ජලය හාවිත කර සිතකරන පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම සහ පුරුෂ බලශක්තිය භාවිතය දිරිමත් කිරීම.
5. නාටින යන්නීවෙදා පහසුකම්, ශිනකරණ, ඉන්ධන සැපයුම සහ යන්නීපාරක්ෂක පහසුකම් සහිතව පිහිටුම වරායන්, නැංුරුම ස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම.
6. මුහුදු හා මිරිදිය මත්ස්‍යයන් ප්‍රාග්ලේ ලෙස බෝ කිරීම යදා දිවර ප්‍රජා සංගම් හා ජාතික ජලජ්‍රී වශ සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ ඒකාබද්ධව වැඩියෙන්හනාක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
7. පරිසර ශිනකාම් නාටින අධි තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනීමින් මත්ස්‍ය අස්වින්න ඉහළ නැංවීම යදා කටයුතු කිරීම.
8. දිවර ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ දිවර ප්‍රජාව හා අනෙකුත් අයගේ වෘත්තිය යැකියාවන් හා දැනුම ඉහළ නැංවීම

විසිනුරු මසුන් මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනායන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ විෂය පරිය යටතේ ජාතික ජලජ්‍රී සම්පත් පර්‍යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරීකාරකතාය, ජාතික ජලජ්‍රී විය සංවර්ධන අධිකාරිය, ලංකා දිවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව, ලංකා දිවර සංස්ථාව හා පි/ස පිනෝර් පදනම යන ආයතන ක්‍රියාත්මක වන අතර එම ආයතන වල සහයෝගය තුළින් අපේක්ෂිත ඉහළ සංවර්ධන මට්ටමක් කර ලදා විමට ඉවහල් වන සක්තින් හා අවකාශයන් භාෂ්‍යාත්මක මිත සැලසුම හා ක්‍රමෝපායන් සම්පාදනය තොට ඇත. ඒ අනුව අමාත්‍යාංශය විසින් 2020 – 2025 මධ්‍යකාලීන සැලසුම්වල දක්වා ඇති අපේක්ෂිත ඉලක්ක සාධනය යදා ඉහත ආයතන හා එක්ව මානව හා ගොනික සම්පත් මෙහෙයුවීමට කටයුතු කරන ලදී.

එමත්ම දිවර අංශය හා සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර හා කලාපීය සංචිතය සමඟ වන එකඟතාවන්ට අනුගත වෙමින් නීති විරෝධී, වාර්තා ගණවිතා, විධිචිතා සහ තොමූත් දිවර කටයුතු වැඳ්ක්වීම (IUU) උගේසා අවශ්‍ය දේශීය නීතින් සංශෝධනයට හා නීති විරෝධී දිවර කටයුතු වලට එමරු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග දැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

2020 වසර සඳහා රුපය මගින් විසිනුරු මසුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංචිතය, බහුදින දිවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනායන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා වෙන්කරන ලද ප්‍රාග්ධන අයවැය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය රු.මි. 2,906.94 ක් වූ අතර ඉන් රු.මි. 2,496.34 ක ප්‍රමාණයක් 2020 වර්ෂය තුළ වැශ ගොව ඇත.

එසේම, 2019 වර්ෂයේ මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වූ මෙට්‍රික් වොන් 505,830 ව සාලේක්ෂණ ව 2020 වර්ෂයේදී මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් වොන් 428,740 දක්වා ඇතු වී ඇත. 2019 වර්ෂයේදී මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා කරදිය දිවර කරමාන්තයේ දායකත්වය මෙට්‍රික් වොන් 415,490 හා මිරිදිය දිවර කරමාන්තයේ දායකත්වය මෙට්‍රික් වොන් 90,340 ක් වූ අතර 2020 වර්ෂයේදී කරදිය හා මිරිදිය දිවර කරමාන්තය පිළිවෙළින් මෙට්‍රික් වොන් 326,930 න් සහ මෙට්‍රික් වොන් 101,810 ක් ලෙස මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට දායක වී ඇත.

දිවර කටයුතු පිළිබඳ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක සංචිතය තුළ පිළිබඳ විස්තර පහත දැන්වේ.

විසිනුරු මසුන් වාව ප්‍රවර්ධනය

- විසිනුරු මත්ස්‍ය වාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශේෂ ක්‍රියාකාරකම ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. විසිනුරු මසුන් වාවකරුවන් වෙත මව මසුන්/පැටවුන් සැපයීම සඳහා දැනට ජානික ජලයේ වාව සංචිතය අධිකාරියෙහි පවතින පහසුකම් පුරුල් කිරීමට අමතරව පොලොන්නරුව සෙවණපිටිය ප්‍රගත්තයේ නාව අභිජනනාගාරයක් නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. තවද කුසලබඳතාවෙහි ප්‍රගත්තයේ මූල්‍ය විසිනුරු මසුන් බෝත්කිරීම සඳහා වූ මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිකිරීම නිම වෙමින් පවතී. තවද නාව මත්ස්‍ය විශේෂ හළුන්වාදීම සඳහා ද වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක ගෙ. විසිනුරු මසුන් කරමාන්තයට අදාළ පාරුගවකරුවන් ප්‍රහුණු කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් ලබන් ඇති අතර ඔවුන් සඳහා වෘත්තිය ප්‍රහුණු අධිකාරිය සමඟ NVQ ප්‍රයුහකම ලබාදීමේ වැඩසටහනක් ද ක්‍රියාත්මක ගෙ.
- සමඟැනී අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ලිවනෝපාය සංචිතය වැඩසටහන යටතේ විසිනුරු මසුන් සඳහා විසිනුරු මසුන් වාව ආරම්භ කිරීමට අමේක්සින ප්‍රතිලාභීන්ට මෙන්ම දැනට පුළු පරිමා මටවමින් විසිනුරු මසුන් වාවවේ ගෙදෙන වාවකරුවන් සඳහා නම පහසුකම් පුරුල් කිරීම සඳහා තාක්ෂණික හා මූල්‍ය සහාය ලබාදීමේ වැඩසටහනක් සමඟැනී අමාත්‍යාංශයන් ලිවනෝපාය සංචිතය වැඩසටහන් සහාය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- 2021 වර්ෂයේ විසිනුරු මසුන් අපනායනයෙහි වර්ධනයක් දක්නට පවතින අතර එය 2020 ජනවාරි - යුත්තැම්බර කාලයිමාව සළකන කළ 53%ක වර්ධනයකි.

මිරදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

- මිරදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ජලාගවල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා සුදුසු මත්ස්‍ය විශේෂ තැන්පත් කිරීම මෙන්ම ජලාගවලට අවශ්‍ය මත්ස්‍ය පැවතුන් නිෂ්පාදන බාරිනාවය ඉහළ නැංවීමට පියවර ගෙන ඇත.
- රූපය මගින් ජලාගවල මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් පැවතුන් තැන්පත් කිරීම සඳහා 2021 වර්ෂය සඳහා රුපියල් මිලියන 390 ක ප්‍රතිඵානා සපයනා ලදී.
- මිරදිය ජලාගවල මත්ස්‍ය පැවතුන් තැන්පත් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ 2021 වර්ෂය තුළ මිරදිය ජලාගවල මිරදිය මත්ස්‍ය පැවතුන් මිලියන 168ක් සහ මිරදිය ඉස්සන් මිලියන 88ක් තැන්පත් කිරීම ඉලක්ක කර ඇති අතර 2021 සැප්තැම්බර් මය වන විට මත්ස්‍ය පැවතුන් මිලියන 82.4ක් ද මිරදිය ඉස්සන් පැවතුන් මිලියන 39.6ක් ද තැන්පත් කර ඇත.
- මිරදිය ජලාග සඳහා අවශ්‍ය මත්ස්‍ය පැවතුන් නිෂ්පාදන බාරිනාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ක්‍රමවේද කිහිපයක් ත්‍රියාණමක ගෙ. ජලපිටි වගා සංවර්ධන අධිකාරීයෙහි අභිජනන මධ්‍යස්ථානවල බාරිනාවය පුරුෂ් කිරීම, ප්‍රජා සංවිධානවල සඳහා මිනින්දෝගිල් සැප්තැම්බර් මත්ස්‍ය විශ වගා ඒකක පිහිටුවේ හා පවත්වා ගෙන යාම සහ ජලාගවල ස්ථාපනය කරනු ලබන කුඩාවල මත්ස්‍ය පැවතුන් නිෂ්පාදනය සඳහා ජලාගයේ දිවර ප්‍රජාව යොමු කරවීම මෙම ක්‍රමවේද ගෙ.

මුහුද කුඩාල්ලන් වගාච

- මුහුද කුඩාල්ලන් සඳහා අපනයන වෙළඳපාලෙහි විශාල ඉල්ලුමක් පවතී. උතුරු පලාතේ මන්නාරම, යාපනය, කිලිනොවිටි සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කළපිටිය ආග්‍රිතව නොගැනීමු මුහුද ප්‍රදේශවල මුහුද කුඩාල්ලන් වගාච සඳහා ඉහළ විභවයක් පවතින ඉඩම අක්කර 5000ක් පමණ භදුනාගෙන ඇත. උතුරු පලාතේ අඩු ආදායමලාභී ජනනාච ආයෝජකයන් සමඟ එක්ව පොකුරු කුමයට විශාලින් ඇති කිරීමට වැඩසටහනක් දැනටමත් ත්‍රියාන්මක අතර කිලිනොවිටි දිස්ත්‍රික්කයේහි විල්ලපාඩු සහ ඉරණතිවූ ප්‍රදේශ ආග්‍රිතව මුහුද කුඩාල්ලන් නිෂ්පාදන ගම්මාන දෙකක් පිහිටුවා ත්‍රියාන්මක වේ. ප්‍රාතික ජලයේ විශාලු සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් මුහුද කුඩාල්ලන් සඳහා ඇඹිජනනාගාරයක් පිහිටුවා තිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

මුහුද පැලැටි වගාච

- අපනයනය ඉලක්ක කරගන් මුහුද පැලැටි වගාච උතුරු පලාතේ මුහුද ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්ත කිරීමට ඉහළ විභවයක් පවතී. දැනටමත් අපනයන සමාගම කිහිපයක් උතුරු පලාතේ ඩීවිර ප්‍රජාව සමඟ මුහුද පැලැටි වගාච සඳහා ත්‍රියාන්මක ඇම්. උතුරු පලාතානු පමණ මෙවන විට මුහුද පැලැටි වගාචේ නිරතවන අතර සමංද්ධී අමාත්‍යාංශය යටතේ ත්‍රියාන්මක ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ තවත් ප්‍රතිලාභීන් 200 අදහනකු සඳහා නාක්ෂණික හා මුලා ආධාර ලබාදීමේ වැඩසටහනක් ත්‍රියාන්මකය.

මොදා මසුන් වගාච

- ත්‍රිකුණාමලය ආග්‍රිත මුහුදය් විශාල පාවතා කුඩා යොදා ගනිමින් මසුන් වගාච සිදුකරනු ලබන විශාල ආයෝජන ව්‍යාපෘතියක් ත්‍රියාන්මකට පවතී. එයට අමතරව එවැනිම ආයෝජන ව්‍යාපෘතියක් පිහිටුවීමට අවශ්‍ය අනුමැතින් ලබාගැනීම අවසන් අදියරෙහි පවතී. කුඩා පරිමාන මොදා මසුන් වගාච තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ජීවනෝපාය සංවර්ධන යටතේ තවත් ප්‍රතිලාභීන් 200ක් සඳහා නාක්ෂණික හා මුලා ආධාර ලබාදීම සිදුවෙමින් පවතී.

ජලයේ විශාලු ප්‍රවිධිය ජීවනෝපාය සංවර්ධනය

- සමංද්ධී අමාත්‍යාංශය සමඟ එක්ව ත්‍රියාන්මක කොරේන ජීවනෝපාය වැඩසටහන යටතේ ජලයේ විශාලු ප්‍රවිධිය ප්‍රවිධිය අවස්ථා, යැලුසිමම අරමුණින් ගැනීමෙන් කුඩා පරිමාන ජලයේ විශාලු ප්‍රතිලාභීන් 11ක් සඳහා ප්‍රතිලාභීන් 2169 දෙනෙකු මෙවන විට තොරු ගෙන ඇති අතර වැඩසටහනයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා මුලා පහසුකම් ලෙස මුළු වාරිකය ලබාදීම ආරම්භ කර ඇත.

ඉස්සන් වගාච ප්‍රවිධිය

- ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගාච පොද්ගලික අංශය මුළුවේ සිදු කොරේන ත්‍රියාකාරකමකි. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් වගාච තවදුරටත් ප්‍රවිධිය කිරීම සඳහා ත්‍රියාමාරුග ත්‍රියාන්මක කරමින් පවතී. ඒ අතර, (අ) ඉස්සන් වගාච සඳහා යොදාගත්තා පසුකිවයන් විශේෂ රෝගකාරකයන්ගෙන් නොර (SPF) මට ඉස්සන් පමණක් යොදාගත්තිමින් සිදු කිරීම (ආ) වැඩි අස්වින්නක් ලබාගත හැකි වනමේ ඉස්සන් වගාච ප්‍රවිධි කිරීම හා තාක්ෂණ්‍ය යොදා වගාච සිවුනිමිත සඳහා පහසුකම් යැලුසිම සහ (ඇ) ඉස්සන් වගාච උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශ කරා ව්‍යාප්ත කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම ප්‍රධාන තැනක් ගැනී. මන්නාරම, යාපනය, මධ්‍යමලපුව හා හමබන්තොට දිස්ත්‍රික්කයන්හි පුදුසු ඉඩම භදුනාගෙන ඒ සඳහා ආයෝජකයන්ගෙන් ඇභිලායයන් කැඳවා ඇත. 2021 වර්ෂය කුළ ඉස්සන් අපනයනය ඉහළ ගොස් ඇති අතර ප්‍රමාණාන්මකට 2019 හා 2020 වර්ෂ හා සඳහා විට 2021 යැජ්නැම්බර් දක්වා ඉස්සන් අපනයනය පිළිවෙළින් 93%ක සායන් 175%ක ඉහළ යාමක් දක්වා ඇත.

ධිවර වරාය සංවර්ධනය

නව දිවර වරායන් ඉදිකිරීම

- කලමුවේ හා වෙළැල්ලමන්කර දිවර වරායන් ඉදිකිරීම අවසන් අදියලර් පවතී. ගන්දර දිවර වරාය, රෙකව හා මාවැල්ල නෑංගරම්පොල ඉදිකිරීම සිදු කොරමින් පවතී. බලපිටිය දිවර වරායට අදාළ පාරිභාශක ඇඟිල් වාර්තාව මහජන අදහස් සඳහා විවෘත කර ඇත.

පවතින දිවර වරායන් නවිකරණය කිරීම

- මහිලාධි දිවර වරායේ ලදවැනි අදියලර්හි ඉදිකිරීම ආකාන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කර ඇත. හික්කැබුව, අමෙලන්ගොඩ හා දෙශීන්දුව දිවර වරායන්හි දිරිය කාලීනව පවතින වැළැ පිටිම වැළක්වාගැනීම සඳහා දියකඩනායන් වෙනස් කර ඉදිකිරීමට සැලසුම් යක්කර ඇති අතර ඒ සඳහා පාරිභාශක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් පවතී. ප්‍රාග රජීය ආධාර මැගින් ගෙරුවල, ගාල්ල, පුරාණවැල්ල සහ කුඩාවැල්ල පරින දිවර වරායන් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අදාළ ව්‍යාපෘති වාර්තාව අවසන් අදියලර්හි පවතී.

බහුදින දීවර කටයුතු ප්‍රවර්ධනය

- බහුදින දීවර යාප්‍රාවන්ගේ සිදුවන පසු අස්ථිවූ භාජිය අවම කරගනීමින් අපනායනය සඳහා පුදුසු ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු මෙළන් වැඩි ප්‍රතිගතයක් පවතින බව සහතික කිරීමේ අරමුණින් බහුදින යාප්‍රා සඳහා තව ගිතකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කරමින් පවතී. මේ සඳහා නාරා(NARA), නරඩ(NERD), දීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සහ ලෝක ආභාර යාචිකානය(FAO) සම්බන්ධ වී ඇත. යාචිකානය කරන ලද ගිතකරණ පද්ධතිය නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස බහුදින යාප්‍රා දෙකකට සවිකර පරික්ෂා කෙරෙනු ඇත.
- අන්තර්ජාතිකව එකඟ වී ඇති සම්මතයනට අනුව සිනහානුකුල නොවූ, ටාරනා නොවන සහ නියාමනය නොවූ (Illegal, Unreported and Unregulated) දීවර කටයුතු වෙළක්වාලීමට අවශ්‍ය නීතිමය ප්‍රතිපාදන යාචිකානය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් පවතී.
- සිස්ට්‍රේලියානු රජයේ ආධාර යටුන් සියලුම බහුදින යාප්‍රා සඳහා VMS පද්ධතියක් සවිකිරීම ආරම්භ කර ඇති අනර මේ වන විට යාප්‍රා 200කට VMS පද්ධති යාචිකානය ඇත.

මත්ස්‍ය අපනයන ප්‍රවර්ධනය

- මත්ස්‍ය අපනයනය තුළින් වැඩි විදේශ විනිමයක් ඉහැකිමින්, දේශීය නිශ්පාදනය ඉහළ නැවීම තුළින් මත්ස්‍ය නිශ්පාදන ආනයනය අඩු කිරීමින් අපගේ අරමුණ ලැබේ.
- 2020 ජනවාරි - සැප්තැම්බර් කාල සිමාව හා සයදාන කළ 2021 අදාළ කාලසීමාවෙහි මත්ස්‍ය නිශ්පාදන අපනයනය ප්‍රමාණාත්මකව 14.2% හා විවිධාකම අනුව 38.0% ක වර්ධනයක් පෙන්වුම කර ඇත. 2020 වර්ෂයෙහි මත්ස්‍ය නිශ්පාදන අපනයනයෙන් ලබා ගන් ආදායම ඇ.ංඩා.මි. 215 ක් වූ අතර 2021 ජනවාරි - සැප්තැම්බර් කාල සිමාව තුළ ඇ.ංඩා.මි. 218 ක් උපයාගෙන ඇත. ඉස්සන් අපනයනයෙහි 2021 වසර තුළ කැපිපෙනෙන වර්ධනයක් දක්වා ඇති අතර 2019 හා 2020 වසර හා සයදාන කළ 2021 ජනවාරි - සැප්තැම්බර් කාල සිමාව තුළ එම වර්ධනය ප්‍රමාණාත්මකව පිළිවෙළින් 93.4%කා සහ 175.8%කි.
- 2021 ජනවාරි - සැප්තැම්බර් කාල සිමාවෙහි මත්ස්‍ය නිශ්පාදන ආනයන විවිධාකම ඇ.ංඩා.මි. 95.0ක් පමණ විය.
- දේශීය වින්මාලු නිශ්පාදනය ඉහළ නැවීම සඳහා පෙරද්ගලික අංශයේ දායකත්වය ඉහළ නැවීමට කටයුතු පකාරේ. මේ වනවිට ක්‍රියාත්මක වින්මාලු කරමාන්තයාලා 8කි මසකට වින් 3,000,000 නිශ්පාදන ධාරිතාවක් පවතී. මෙයට අමතරව තවන් තරමාන්තයාලා දෙකක් ඔප්පුවිල් හා දික්මාවිට දීවර වරායයන් ආග්‍රිතව පිහිටුවීමට නියමිතය.
- දේශීය වශයෙන් නිශ්පාදනය කරනු ලබන කරවල හා උම්බලකඩ් සෞඛ්‍යානුකුල හා ගුණාත්මක බව ඉහළ නැවීම සඳහා නාරා ආයතනය හා කැමිකරණ ව්‍යාපෘතිය සමඟ එක්ව වැඩිස්වහනක් ත්‍රියාත්මක කෙරේ.

02.

ජාතික ජල්ලේවී
වගා සංවර්ධන
අධිකාරිය

(NAQDA)

අපගේ දැක්ම

පලළීටි වගාච සහ මිරිදිය
ධිවර කරමාන්තයෙහි
තිරසාර සංවර්ධනය සහ
කළමනාකාරීත්වය සඳහා
ජනතාවගේ ආහාර
සුරුමිනතාවය සහ පිවින
තත්ත්වය උගස් කිරීම
සහතික කිරීම පිළිය වග
කියනු ලබන කළාපයේ
ප්‍රමුඛතම ආයතනය බවට
පත් විම

අපගේ මෙහෙවර

කුඩා, මධ්‍යම සහ විශාල පරිමාණ පලළීටි
ව්‍යවසායන් සංවර්ධනය දිරිමත් කිරීම හා
විරස්ථායේ ලෙස ජලප සම්පත් කළමනාකරණය
තුළින් මිරිදිය හා කිවුල්දිය මසුන් පුලුහ කිරීමට
පහසුකම සැලැසීමන් ග්‍රාමීය සමාජයේ දුෂ්පත්කම
තුරන් කිරීම සහ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන්
දියුණු කිරීමට දායක විම.

කාර්යභාරය

පලළීටි වගාච, පලළීටි වගා මෙහෙයුම සහ නිනාය සහ කාලීන ජලායන්හි වගාව පදනම කරගත්
සංවර්ධනය තුළින් මත්ස්‍ය නිශ්පාදනය සහ මත්ස්‍ය පරිශෑෂානය වැඩි කිරීම.

මිරිදිය සහ කිවුල්දිය පලළීටි වගාව සංවර්ධනය කිරීම තුළින් දිවර ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා අවස්ථා පූජා කිරීම.

අපනායනය සඳහා වැඩි විනාකමක් ඇති ආහාරමය මත්ස්‍ය වගාච, විසිනුරු මත්ස්‍ය සහ ජලප පැලැවී
වගාව දියුණු කිරීම.

පරියර හිතකාම් ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් පලළීටි සම්පත් උපරිම ලෙස ප්‍රයෝගනයට ගැනීම.

කුඩා, මධ්‍යම, සහ විශාල පරිමාණයේ පලළීටි ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පහසුකම සැලැසීම සහ
වැඩිදියුණු කිරීම.

මෙපව විවිධත්ව ආරක්ෂා වන පරිදි පලළීටි වගාච, ජලප සම්පත් හා වගාව පදනම කරගත් දිවර
කරමාන්තය කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීම.

ජලප සම්පත් ආනයනය, අපනායනය, විකිණීම සහ බෙදාහැරීම පිළිබඳ ව්‍යාපාරිකාගයකු, පහසුකම
සපයන්නෙකු සහ බෙදාහැරීන්නෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම සහ ඒ කටයුතු වලට සහාය විම.

මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ජලීවී වගා නිෂ්පාදනය

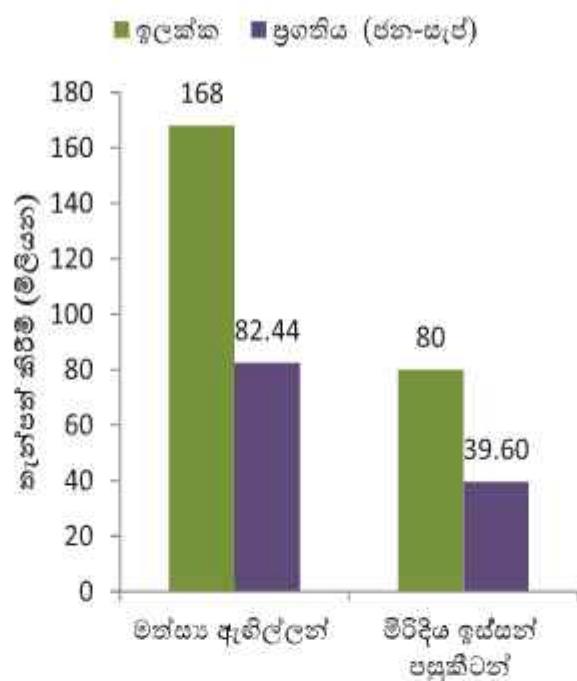
2021 ඉලක්කය (මො.වෙළුන්)	මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ජලීවී වගා නිෂ්පාදනය ජනවාරි-සැප්තැම්බර් (මො.වෙළුන්)	ඉලක්ක සපුරාලීම ජනවාරි- සැප්තැම්බර්
125,400	76,660	61%

2021 සැප්තැම්බර් මස වන විට නිතු ජලාශ වල වගා පාදක දේවර කරමාන්තයෙන් හා මිරිදිය ජලීවී වගාව තුළින් මො.වෙළුන් 62,340ක මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් ලබා ගෙන ඇත. එමෙන්ම කිවුල්දිය ඉස්සන් ඇතුළත් වෙරුණුවූ ජලීවී වගාව තුළින් මො.වෙළුන් 14,510ක මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් ලබා ගෙන ඇත.

කොටස් 19 කාලය තුළ දේවර අංශය අනාවැත්‍ය සේවාවක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි. එම නියා එම කාලය පුරාවට ම ජලාශ වල මසුන් ඇල්ලීම සිදු කරන ලදී. දේවර අංශය අනාවැත්‍ය සේවාවක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණ ද දේවරයන් මසුන් ඇල්ලීම කටයුතු වල නිරත විෂම අඩු විමක් නිශ්චා බැවින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණි.

මත්ස්‍ය ආහිල්ලන් හා මිරිදිය ඉස්සන් පසුකිවයන් ජලාග වල තැන්පත් කිරීම සැපේතුමෙන් මස දක්වා මත්ස්‍ය ආහිල්ලන් හා මිරිදිය ඉස්සන් පසුකිවන් තැන්පත් කිරීමේ ඉලක්ක සහ ප්‍රගතිය රුපසටහන් මතින් පෙන්වා ඇත..

මත්ස්‍ය ආහිල්ලන් හා මිරිදිය ඉස්සන්
පසුකිවයන් තැන්පත් කිරීමේ ඉලක්ක සහ ප්‍රගතිය

මත්ස්‍ය නිපුණතා තැන්පත් කිරීම සඳහා රජයේ විමෘත් ආධාර වැඩසටහන (අයවුය යෝජනා)

2021 වර්ෂය සඳහා මුළු අයවුය යෝජනාවලින් මත්ස්‍ය නිපුණතා තැන්පත් කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා ලබන් කර ඇති මුදල රු. මිලියන 390.00ක්. ඒ අනුව, මත්ස්‍ය ආහිල්ලන් මිලියන 120 ක්, මත්ස්‍ය ආයිත්තන් මිලියන 50 ක් සහ මිරිදිය ඉස්සන් පසුකිවයන් මිලියන 30 ක් තැන්පත් කිරීම සඳහා යැලුපුම කර ඇත (වගව 1).

වගුව 1: නොමිලයේ මත්ස්‍ය ඇංඩ්ලන් හා මිරිදිය

ඉස්සන් පසුකීටෙන් තැන්පත් කිරීම

කාණුවිය	2021 ඉලක්ෂය	තැන්පත් කිරීම (මිලියන)	වියදම (රු.ම්)
		ජන-යැල්	ප්‍රභාරී - සැපැනුම්බර
මත්ස්‍ය ඇංඩ්ලන් (මිලියන)	120	47.75	119.38
මත්ස්‍ය ඇසින්නන් (මිලියන)	50	35.50	17.75
මිරිදිය ඉස්සන් පසුකීටෙන් (මිලියන)	30	23.37	35.06
ප්‍රවාහන ගාස්තු (රු.ම්)	20	-	4.91
එකතුව (රු.ම්)	390.00		177.10

මිරිදිය මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදනය

මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ජලාශ වල තැන්පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදනය කිරීම අධිකාරීයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් වේ. උඩවලව, දූලිල්ල, ඉඩිනියාගල, ඉරණම්බු, කළාවුව, නුවරඑළිය, පොලොන්නරුව සහ මුරුනවෙල යන ජලපිටි ව්‍යාපෘතිනා මධ්‍යස්ථාන වල නිෂ්පාදනය කරන මත්ස්‍ය ඇසින්නන් මත්ස්‍ය ඇංඩ්ලන් දක්වා වර්ධනය කිරීමට පොදුගලික පොකුණු, කොටු, කුඩා, ප්‍රජා මුද්‍රික කුඩා පරිමා මත්ස්‍ය බිජ එකක සඳහා ලබා ගැනීමෙන් පමණි. කෙසේ වැඩිහිටි මුද්‍රික සඳහා ප්‍රජා ප්‍රාග්ධනය මිශ්‍රණ මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදනය විසින් ප්‍රාග්ධනය කිරීමෙන් පමණි.

සැපැනුම්බර මාසය දක්වා මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදනය වගුව 2 හි දක්වා ඇත.

වගුව 2: මන්සා බිජ නිෂ්පාදනය

නිෂ්පාදන ඒකකය	වර්ධන අවධිය	ඉලක්ක (මිලියන)	නිෂ්පාදනය (මිලියන)
ඡලපිටි වග සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන	පසුකිවයන්	404	270.33
	ඇඩිත්තන්	290	178.81
	මන්සා ඇඩිල්ලන්	50	31.97
කුබා පරිමාණ මන්සා බිජ නිෂ්පාදන ඒකක, පෙරදු ගලික පොකුණු, මකාපු, කුඩා	මන්සා ඇඩිල්ලන්	130	50.46
ඡලපිටි වග සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන	මරිදිය ඉස්සන් පසුකිවයන්	80	39.60

නිනත හා කාලීන ජලාශ 12,000 වැඩි ප්‍රමාණයක් රටපුරා විසිනි ඇත. කෙසේ වෙනත් මන්සා බිජ නිෂ්පාදනය ප්‍රමාණවත් මනාවිම නිසා ඡලපිටි වගාව සහ වගා යාදාක දිවර කටයුතු සඳහා ඇති සියලු ජලපෑම් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට අපට තවමත් මනාභාකි වී තිබේ. මෙරට මන්සා ඇඩිල්ලන් නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා පහත සඳහන් උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

අ) ප්‍රජා මූලික මන්සා අභිජනන ඒකක 05 ක් පිහිටුවීම

ජලාශවල තැන්පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මන්සා බිජ සැපයුම වැඩි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අභිජනන තාක්ෂණය ප්‍රජාවට හඳුන්වා දීමට සැලැසුම කර ඇත. එමගින් වාර්ෂිකව කාල ඇඩිල්ලන් තිරසාරව සැපයීමට හැකි වේ. 2021 වසරේ ප්‍රජා මූලික මන්සා අභිජනන ඒකක 05 ක් පිහිටුවීම සඳහා රු.ම්. 50 වෙන් කර ඇත. තොරාගන් ස්ථාන 3 වන වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 3: තොරාගත් සේවානා සහ මෙශානික ප්‍රගතිය

දිස්ත්‍රික්කය	සේවානාය	මෙශානික ප්‍රගතිය
අමපාර	උක්ෂල් ඔය	පොකුණු ඉදිකිරීම කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
නිකුණාමලය	පමරයිපස්සූස්	
අමපාර	යාගම	ප්‍රසම්පාදන නියාවලිය සම්පූර්ණ කර ඇත
කිලිනොවිටි	පුදුමුරිජපු	
පුත්තලම	බන්තුම්පය	

ආ) පසුකිවයන් නිෂ්පාදනය සඳහා දැනට පවතින කුඩා පරිමාන මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදන ඒකක වැඩි දියුණු කිරීම

දැනට, කුඩා පරිමාන මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදන ඒකක බොහෝමයක් නියාත්මක වන්නේ නැක්සා අඩිජනන මධ්‍යස්ථාන වලින් ලබා ගන්නා මත්ස්‍ය ඇසින්නන් මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් දක්වා වර්ධනය කිරීම සඳහාය. මත්ස්‍ය බිජ සඳහා ඇති ඉල්ලුම නැක්සා සතු අඩිජනන මධ්‍යස්ථාන වලින් පමණක් යැපයීම දුෂ්කර බැවින් කුඩා පරිමාන මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදන ඒකක 10 ක් පසු කිවයන්, මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් දක්වා වර්ධනය කිරීමට හැකි වන පරිදි වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කර ඇත. මෙමෙන් නැක්සා සා කුඩා පරිමාන මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදන ඒකක වල මත්ස්‍ය බිජ නිෂ්පාදනය / මත්ස්‍ය අඩිජනනය වැඩිදියුණු චේ. මේ සඳහා රු. මිලියන 20 ක් වෙන් කර ඇත. වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර ඒවා නියාත්මක වෙමින් පවතී. තොරාගත් සේවානා 4 වන වගුවට දක්වා ඇත.

වගුව 4

දිස්ත්‍රික්කය	සේවානය
බඳල්ල	නාවම්දැගම
අමුපාර	කිරවාන
පොලාන්නාරුව	සෙවනපිටිය
මමාණරාගල	ප්‍රීසර්වැව කෙශයල්ලන්ද
හම්බන්තොට	ආධියන්ගම
පුත්තලම	විශේකවුපොත දේවාලහන්දිය
කුරුණෑගල	හක්වතුපාඩය
කිඹුනාවි	මුතුක්කේඩිය

අ.) දිවර සම්ති දිරි ගැන්වීම සහ පහසුකම යැලයීම සඳහා කුමුණුල මත්ස්‍ය වගාව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිතා ජලාය සඳහා දැල්කුඩු ලබා ඇත.

නිතා ජලාය සඳහා දැල්කුඩු 312 ක් ලබා දීමට යැලපුම කර ඇත. ගමය පානින මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් නිෂ්පාදනය වැඩි කරන අතර ජලාය වලින් අවශ්‍ය මත්ස්‍ය අස්වන්නක් ලබා ගැනීමට භැඳී මෙ. මෙ සඳහා 2021 වර්ෂයට රු.ම්. 25ක මුදලක් වෙන්කර ඇත.

ஆ.) මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා ජලපීවි වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම අධිකාරිය සතු ජලපීවි වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වල මත්ස්‍ය අභිජනන කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රු.ම්. 422 වෙන් කර ඇති අතර වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. දැනට පවතින පොකුණු

ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, යටිනල පහසුකම, විද්‍යාතාර පහසුකම වැනිදියුණු කිරීම රට තුළ පවතින මත්ස්ය ඇඟිල්ලන් හා මිරිදිය ඉස්සන් පසුකිවයන් අවශ්‍යතාවය සපුරාලිමට බලාපෑරාත්තුවේ.

වෙළඳබා ජලයේ වගා සංවර්ධනය

କିମ୍ବାଲ୍ଡିଯ ରୂପ୍ସଙ୍କ ଲାଗାଳ

ඉස්සන් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැවීම සඳහා ජල ප්‍රතිච්ඡාලිකරණ කුමයක් හඳුන්වාදීම සහ වියා කරන ප්‍රගෙශ්‍යවල ගෙවෙම සුරක්ෂිතතාව ඉහළ නැවීම තුළින් ඉස්සන් වියා ත්‍රියාකාරකම නීත්‍ය කිරීමට අධිකාරිය යුලුස්ථම හරුණ.

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ඉස්සන් ගාවිපල සඳහා පෙරදු විදුලි යැපයුමක් ජ්‍රාමික කිරීම

ප්‍රත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ඉස්සන් ගොවිපල සඳහා පෙළද විදුලි සැපයුමක් ලබා දීම

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කංගය ඉස්සන් ගාවිපල 64 ක් යදහා පොදු විදුලී සැපයුමක් ස්ථාපිත කිරීම යදහා වන ආයත්‍ය මෙයිනා යටතේ රුපියල්. මිලයන 90 ක් ලබන් කර ඇත. ප්‍රාන්ස්පෝර්මර සහ කිරීම යදහා ස්ථාන නැඟා ගෙනි විද්‍යාව මණ්ඩලය විසින් එහෙහු ජ්‍යෙෂ්ඨ පරික්‍රා කුර ඇත.

ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ହାରିମ

ප්‍රජ්‍නලම දිස්ත්‍රික්කයේ ඉස්සන් ගොටුපළ වල එලඟීතාවය වැඩිහිටිම අරමුණින් ලන්දේසි ඇල කැණීම කටයුතු සඳහා 2021 අයවුය යෝජනා මගින් රුපියල් මිලියන 88 වෙන්කර ඇත. ඉඩම සංවර්ධනය කිරීමේ යෙයාව මගින් තමම කැණීම කටයුතු සිදු කර ගැනීම යදහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය යදහා අනුමැතිය ලැබේ ඇත.

ଦୁଇଟଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର କୋଣରେ ଦେଖି ଯାଇଲେ ତାଙ୍କ ଡେର୍ମିନ୍‌ଗ୍ରାନ୍‌ଟାର୍ କୁମଳକୁ ବଢ଼ିଲା ଦିଲ୍

ඉස්සන් ගොවිපල වල නිෂ්පාදනතාවය වැඩිකිරීම සඳහා පොකුණු 1000ක් HDPE ආස්ථරන යොදා තැවිකරණය කිරීම සඳහා සහන ගොන්දේසි යටතේ ණය යෝජනා ක්‍රමයක් රාජ්‍ය බැංකු හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී. ඉස්සන් විගා පොකුණු තැවිකරණය හා විගාව නීති කිරීම තුළින් 2025 වනා විට ඉස්සන් නිෂ්පාදනය මෙ.මොන් 50,000 දේවා වැඩිකිරීමට බලාප්‍රාගරාත්මක වේ.

මුහුදු කුඩාලේන් අභිජනනය හා වගාව

මුහුදු කුඩාලේන් වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මන්තාරම ඔබලයිනුවාසි හි මුහුදු කුඩාලේන් අභිජනනාගාරයක් අධිකාරීය විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨ කර ඇති අතර එහි නිෂ්පාදන කටයුතු 2021 මාර්තු 30 දින ආරම්භ කරන ලදී.

තව ද අධිකාරීය විසින් තාක්ෂණික දැනුම ලබා දී යාපනය දිස්ත්‍රික්කමයේ පොදුගලික අංශය විසින් අභිජනනාගාරයක් ක්‍රියාත්මක වේ. පොදුගලික අංශය විසින් මන්තාරම, කිලිනොවිවිය, හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක වල මුහුදු කුඩාලේන් වගාව ක්‍රියාත්මක අතර 2021 වසරේ යැප්තැම්බර් මස වන රිට මො.ටොන් 357 (තෙන් බර) අස්ථින්නක් ලබා ගෙන ඇත.

මුහුදු කුඩාලේන් අපනයන ගමමානය

මුහුදු කුඩාලේන් අපනයන ඉහළ නැංවීම හා ප්‍රමේශයේ ජනතාවට තීවෙන්පාය අවස්ථා යැලයිමේ අරමුණින් කිලිනොවිවි, වලයිපාඩු සහ ඉරණතිව යන ප්‍රමේශවල මුහුදු කුඩාලේන් අපනයන ගමමාන මෙම වයර කුල ආරම්භ කරන ලදී.

මුහුදු කුඩාලේන් වගාවට සුදුසු ජ්‍යෙෂ්ඨ භූකාන ගැනීම

යෝගය ස්ථාන භූකාන ගැනීම යදහා 2021 වයර යදහා රු.මි. 12 ක් වෙන් කර ඇති අතර යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ නොගැනීම් මුහුදු ප්‍රමේශයේ අක්කර 1900 ක් මේ වන රිට භූකානගෙන ඇති අතර සිනියමග කිරීමේ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. මෙයට අමතරව තවත් මුහුදු කුඩාලේන් වගාව යදහා පවතින මුහුදු ප්‍රමේශ අක්කර 3900 ක් පමණ භූකානගෙන ඇත.

මොදා මත්සය වගාච

මිගමුව කලපුව, මන්නාරම, පුත්තලම, කිලිනොවිටි, මධ්‍යකලපුව හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්කවල මොදා මත්සය වගාච සඳහා පුද්ගලික අංශය යොමු වේ ඇත. මහා පරිමාණ කුඩා තුළ මොදා මත්සය වගා ව්‍යාපෘතියක් පෙද්ගලික සමාගමක් විසින් ත්‍රිකුණාමල මුහුදේ පවත්වා ගෙන යයි. 2021 වසරේ සැප්තැම්බර් මස වන විට මො.වොන් 323 අස්වැන්නක් ලබා ගෙන ඇත.

මුහුදු පැලැටි වගාච

ලතුරු හා වයඹ පළාත් මුහුදේ මුහුදු පැලැටි වගාච ප්‍රජා සහභාගින්වයෙන් සිදුකිරීමට අධිකාරිය විසින් පියවර ගෙන ඇත. 2021 වසරේ සැප්තැම්බර් මස වන විට මො.වොන් 181 අස්වැන්නක් ලබා ගෙන ඇත.

වේශ්කයා මත්සය අඩිජනනය හා වගාච

ප්‍රත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ බංගදෙනිය පුදේශයේ වාර්ෂික නිශ්චාල බාරිතාව ආයිත්තාන් මිලියන 10 ක ධාරිතාවයකින් යුත් වේශ්කයා මත්සය අඩිජනනාගාරයක් ස්ථාපිත කිරීමට සඳහා අප අධිකාරිය පියවර ගෙන නිවෙන අනර ඉදිකිරීම කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

කකුල්වන් අඩිජනනය හා වගාච

පෙද්ගලික අඩිජනනාගාරයක කකුල්වන් අඩිජනනය සඳහා නාක්ෂණික සහය ජල්ලීටි වගා සාවර්ධන අධිකාරිය විසින් ලබා දෙන ලදී. 2021 වසරේ සැප්තැම්බර් මස වන විට මො.වොන් 3.9 අස්වැන්නක් පොකුණු වලින් ලබා ගෙන ඇත.

වෙරළබඩ ජලයේ වගාච දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු

- ක්‍රියාල්දිය ජලයේ වගා කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අභිලාභ ප්‍රකාශ කිරීම (EOI)

අ) මධිකලපුව, පුදුකුඩිරිස්පූ හි ක්‍රියාල්දිය ඉස්සන් අභිජනනාගාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රාජ්‍ය-පොද්ගලික හමුල් ව්‍යවසායකන්ට පදනම යටතේ කැමුණ්න දක්වන ව්‍යවසායකයින් වෙතින් අභිලාභ ප්‍රකාශයන් කැදවා ඇගයීම කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

ආ) හමුණ්නොට, රෝව ප්‍රශ්නයේ ඉදිකර ඇති පොකුණු සංකීර්ණයේ පොකුණු නිමියන්ගේ සංගමය සමඟ ක්‍රියාල්දිය ජලයේ වගාව සඳහා කැමුණ්න දක්වන පොද්ගලික ව්‍යවසායකයින් වෙතින් අභිලාභ ප්‍රකාශයන් කැදවා ඇගයීම කටයුතු සිදුකරමින් පවතී

ඇ) යාපනය හා ක්‍රිලිනාවි දිස්ත්‍රික්ක වල මුහුදු කුවිල්ලන් අපනයන ගම්මානයේ පොකුරු ක්‍රමයට මුහුදු කුවිල්ලන් ගොවීපලවල් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කැමුණ්න දක්වන පොද්ගලික ව්‍යවසායකයින් වෙතින් අභිලාභ ප්‍රකාශයන් කැදවා ඇගයීම කටයුතු සිදුකරමින් පවතී

ඈ) හමුණ්නොට, ගල්මූල්ලේ හා මධිකලපුව, කොක්කඩිවේල්ලේ හි ජලයේ වගාව සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රශ්නයේ ඉස්සන් වගාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අභිලාභයන් කැදවා ඇත.

විසිනුරු

නැත්ත් ආයතනය විසින් මසුන්ගේ තාව ප්‍රශ්නය නිමිත්ති මධ්‍ය ප්‍රශ්නය, නාක්ෂණ සංවර්ධනය, මව මසුන් සැපයීම, මත්ස්‍ය රෝග නිර්ණයන, පුදුණුව සහ තාක්ෂණ උපදෙස් සැපයීම යනාදිය මතින් විසිනුරු මසුන් හා ජලය පැලුවී වගාව මෙන්ම අපනයන සඳහා සහාය වනු ලබයි.

රමුබඩල්ල, ගිණුගත්තේන් සහ යොවන පිටිය ජලයේ වගා, සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන විසිනුරු මසුන් සහ ජලය පැලුවී වගාව සංවර්ධනයට අදාළ කාර්යයන් සඳහා වෙන්කර ඇත. මෙම මධ්‍යස්ථාන මතින් 2021 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මය වන විට විසිනුරු මසුන් මිලියන 4.18 ක් ගොවීන්ට හා අපනයනකරුවන්ට අමෙවිකර ඇත. තව ද රමුබඩල්ල විසිනුරු මත්ස්‍ය අභිජනන හා පුදුණු මධ්‍යස්ථානය මතින් 615 දෙනෙකු යඳහා පුදුණු පායමාලා පවත්වා ඇති අතර තකාවිඩ් 19 වහානාය ගෙවුවෙන් සැලැසුම් කළ පරිදි පුදුණු පායමාලා පැවැත්වීමට නොහැකි විය.

මිරිදිය විසිනුරු මසුන් විභාග් වර්ණවන් හා කැමු පෙනෙන ගැස්පි, ස්වේච්ඡිවේල්, ජ්ලේරී, බාර්බිස්, වෙට්‍රා, එන්ජල්, ගුරුම් සහ කැටුණිස් විශේෂ වලින් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකාවන් අපනයනය කරන ලද මෙම මිරිදිය මත්ස්‍ය විශේෂ අතුරින් 60-70% පමණ ගැස්පි මසුන්ගේන් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ නිකුත්

අපනයන සමාගම 40 ක් පමණ ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ විසිනුරු මසුන් යදහා ප්‍රධාන ගැනුම්කරුවන් වන්නේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, ජපානය සහ යුමරෝපා සංගමයයි.

කරදිය විසිනුරු මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානය

විසිනුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පරාසය වැඩිකිරීම, කරදිය විසිනුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම තුළින් අපනයන ආදායම වැඩිකිරීම, තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීමේ අරමුණු ඇත්තේ ප්‍රත්තලම බංගදෙනියෙහි කරදිය විසිනුරු මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම කටයුතු පිදු තෙකුරෙන අතර මේ යදහා ඇස්තැම්ප්‍රෙෂන්තු වියදම රු.මි. 250ක්.

වගාච දියුණු කිරීම යදහා ත්‍රියාන්තක අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු

- I. විසිනුරු මසුන් සහ ජලජ පැලුවේ නව ප්‍රමේද ආනයනය කිරීම සහ අභිජනනකරුවන් අතර බෙදා හැරීම
- II. විසිනුරු මත්ස්‍ය කරමාන්තය යදහා පස් අඩුරුදු සංවර්ධන යලැස්මක් සකස් කිරීම.
- III. ග්‍රාමීය මට්ටමින් විසිනුරු මත්ස්‍ය වගාච යදහා නව උකක ඇති කිරීම.
- IV. විසිනුරු මත්ස්‍ය කරමාන්තය ප්‍රවර්ධනය යදහා විසිනුරු මත්ස්‍ය වගා සංවර්ධන උකකය ස්ථාපිත කිරීම.

ඡලැවී නිෂ්පාදන අපනයනය

වගාච 5: අපනයන ප්‍රමාණය හා වටිනාකම

මත්ස්‍යය විශේෂය	අපනයන ප්‍රමාණය (මේ.මොන්)	අපනයන වටිනාකම (රු.මි)
	(ජනවාරි - යුත්තැම්බර්)	
විසිනුරු මසුන්	-	2,754.1
දූස්සන්	3,277.4	5,819.8
කකුලවන්	1,233.6	4,226.8
මුහුදු කුඩාල්ලන්	184.8	1,123.0

සෞඛ්‍යාත්‍යා නිෂ්පාදන ගම්මාන වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන සමඟේයි අමාත්‍යාංශය සමඟ එක්ව ත්‍රියාත්මක කොරේ. මේ යටතේ ත්‍රියාත්මක කොරේ පලේෂී වූ ව්‍යාපෘති වැනුවේ විශේෂයෙන්ම විසිනුරු මත්ස්‍ය පොකුරු ගම්මාන පිහිටුවීම සහ කරවල, දුම් කරවල, අය එකතු කළ නිෂ්පාදන වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීමයි. මෙම වැඩසටහන සුම් දිස්ත්‍රික්කයකම පාල්ස් ත්‍රියාත්මක කොරේ. නැක්ස් සහ අනෙකුත් අදාළ ආයතන විසින් නාංස්කික සහය ලබා දෙන අතර සමඟේයි අමාත්‍යාංශය මහින් මූල්‍ය ආධාර ලබා දෙනු ඇත. ව්‍යාපෘති සම්බන්ධිකරණය, ත්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධික්ෂණය නැක්ස් ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ සහය ඇත්තිව අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මහින් සිදු කොරේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ අනුරාධපුර, හම්බන්තොට, කොළඹ, පොලොන්නරුව, අමපාර, ගම්පහ, කුරුණෑගල, මොළයාගල, පුත්තලම, බදුල්ල, කුවටුවලිය, ගාල්ල, කාර්තර යන දිස්ත්‍රික්ක වල ව්‍යාපෘති 11 ක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා රජයේ දායකත්වය රු. ඩී. 144.05 ක්.

සමඟේයි අමාත්‍යාංශය සමඟ ත්‍රියාත්මක ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන

සමඟේයි ප්‍රාථමික දෙපාර්තමේන්තු සංඝාත්‍යාධකී අංශ සම්පූර්ණ ගාහ ආර්ථිකයක් සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ අප අධිකාරීය ව්‍යාපෘති 3300ක් යැලැයුම කර ඇත. ප්‍රතිලාභීන් සඳහා තාක්ෂණික ප්‍රහාරු පායමාලා පැවැත්වීමට කටයුතු කරමින් පවතී. ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභීන් 1491 දෙනෙකු සඳහා රු. ඩී. 101.40 ක පළමු වාරික මුදල් ලබා දී ඇත.

අනු අංශ ය	ජීවනෝපාය ව්‍යාපෘති	ත්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත දිස්ත්‍රික්කය	වෙන් කල ඇන් මුදල (රු.ම්)	ව්‍යාපෘති ගෙවෙන ගණන	නොරා ගෙන ඇන් ව්‍යාපෘති ගණන
01	පොකුණු තුළ මුදුන් විගාව	ඡාපනය හැර අනෙක් සියලු දිස්ත්‍රික්ක	50.0	500	240
02	කුඩා පරිමා මිසිනුරු මත්ස්‍ය විගාව	ඡාපනය, මධ්‍යම ප්‍රාග්ධනය, මන්නාරම මුදලිව, කිලිගොවුව හැර අනෙක් දිස්ත්‍රික්ක	100.0	1000	1000

03	මුහුද පැලැටි වගාච	යාපනය,මධ්‍යම මුළුව, අම්පාර මුළුනිව , මන්නාරම,කිලිනොවිය	20.0	200	44
04	ජලාශවල දැල් කුඩා ඇල මපුන් වගා ගොටුපල ඇති කිරීම	යාපනය,ගම්පහ ,කොළඹ,කළුතර , මන්නාරම,වැවුනියාච හැර සයු දිස්ත්‍රික්ක	12.5	50	24
05	විසිනුරු මන්සා වගාච වැඩිදියුණු කිරීම	යාපනය,මධ්‍යම මුළුව, මුළුනිව . මන්නාරම,කිලිනොවිය,වැවු නියාච හැර අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක	250.0	1000	658
06	කුඩා පරිමාන මන්සා ආහාර නිෂ්පාදන ඒකක පිළිවුරුම	යාපනය හැර සයු දිස්ත්‍රික්ක	12.5	50	10
07	මන්සා විෂ නිෂ්පාදන ඒකක වැඩි දියුණු කිරීම	යාපනය හැර සයු දිස්ත්‍රික්ක	12.5	50	18
08	කුඩා තුළ මෝදා මපුන් වගාච	යාපනය,මධ්‍යම මුළුව,මුළුනාම ලය, මුළුනිව , කිලිනොවිය, මන්නාරම ,කොළඹ,ගම්පහ කළුතර	50.0	200	64
09	විසිනුරු මන්සා අගලවියාල් වැඩිදියුණු කිරීම	යාපනය,මධ්‍යම මුළුව,මුළුනාම ලය, මුළුනිව , කිලිනොවිය,වැවුනියාච මන්නාරමහැර අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක	25.0	100	64
10	යාග්‍රා හා දේවර ආම්පන්න නාවිකරණය/අදුන් වැඩියාච	කොළඹ,ගම්පහ කළුතර,ගාල්ල,කුගල්ල යාපනය හැර සයු දිස්ත්‍රික්ක	12.5	50	10
11	ලුණු/ දුම් කරවල නිෂ්පාදනය	කොළඹ,ගම්පහ කළුතර,ගාල්ල,කුගල්ල යාපනය හැර සයු දිස්ත්‍රික්ක	10.0	100	37
12	ප්‍රග්‍රැන්සු කිරීම හා අධික්ෂණ කටයුතු		13.00		
එකතුව			568.00	3300	2169

03.

ජාතික

ජලජ සම්පත්

පරේයේෂණ හා

සංවර්ධන

නියෝජිතායතනය

(NARA)

දැක්ම

ඉන්දියානු සාගර කලාපයේ ජලප සම්පත් සංරක්ෂණය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර෎යේශන යදහා ප්‍රමුඛතම ආයතනය විම.

මෙහෙවර

ජලප සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ජාතික සංවර්ධන ගැටුපු යදහා විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික දැනුම පදනම් කරගත්තින් නවා විසඳුම ලබා ඇම.

කාර්යාලය

ජාතික ජලප සම්පත් පර෎යේශන හා සංවර්ධන නියෝජිතායනය (නාරා) යනු ජලප සම්පත් විෂය පිළිබඳ පර෎යේශන, සංවර්ධන හා කළමනාකරණ කටයුතු යිදු කිරීමේ හා සම්බන්ධිකරණය කිරීමේ වගකීම පැවත්තා ප්‍රධාන ජාතික ආයතනයයි.

ජලප සම්පත් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම. එම සහ අමිවි ජලප සම්පත් විෂය පිළිබඳ ජාතික සංවර්ධන වැඩියවහන ක්‍රියාත්මක කිරීම යදහා විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික දැනුම යොදා ගැනීම හා ප්‍රයෝගනයට ගැනීම සහතික කිරීම යදහා පහත ක්ෂේත්‍ර යටෙන් පර෎යේශන කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පැවුත්තීම යිදු කෙරේ.

- සාගර විද්‍යාව සහ ජලමාන විද්‍යාව.
- ධිවර යාත්‍රා, පන්ති, මෙවලම්, තාක්ෂණය යාවත්කාලීන කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම.
- ධිවරයින්ගේ සහ ඔවුන්ගේ යැපෙන්නන්ගේ යුහුසාධනය ඇතුළත් දිවර කරමාන්තයේ සමාජ හා ආර්ථික අංශ.
- මත්ස්‍ය හා ජලර සම්පත් ආශ්‍යාධන් අය එකතු කළ නිෂ්පාදන යැකියිම සහ අමළවිය.
- අභ්‍යන්තර ජලාශ, වෙරුල තෙත්ත්වීම සහ වෙරුලට ඕනෑම් වූ ප්‍රදේශවල ජලප සම්පත් සංවර්ධනය, කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය
- ජලප සම්පත් හාවිතයට ගැනීම, කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සම්බන්ධ විද්‍යාත්මක, තාක්ෂණික හා නීතිමය කරුණු පිළිබඳ උපදේශන හා අනුශායන ගෝවා යැපයිම.

7. ජල්ප සම්පත් හාවිනයට ගැනීම, සැලසුම් කිරීම, පර්යේෂණ, සංවර්ධනය, සංරක්ෂණය, පාලනය සහ කළමනාකරණ කටයුතු වල නියුත ආයතන වල කටයුතු සම්බන්ධිකරණය කිරීම.
8. ශ්‍රී ලංකාවේ ජල්ප සම්පත් කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රයෝගනාවන් වන තොරතුරු හා දත්ත එකතු කිරීම, බෙදා ගැනීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
9. නියෝගීතායනනයේ කටයුතු කරගෙන යාමට හෝ සහාය මීටව අවශ්‍ය පුද්ගලයින් සඳහා පූහුණුව ලබා දීම.

1996 අංක 32 දරණ පනත මගින් 1981 අංක 54 දරණ ජාතික ජල්ප සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝගීතායනනයේ පනත යටතේ නියෝගීතායනයට පවතා ඇති හෝ පවතන ලද සියලුම බලකළ, කරතවායන් හා රාජකාරී ඉටු කිරීම.

මුහුදු එව විද්‍යාත්මක සම්පත්

කුඩා සමුද්‍රයික දේවර සම්පත් අධික්ෂණය සහ තක්සේරුව

බටහිර වෙරළ තීරයේ ඇති කුඩා සමුද්‍රයික දේවර කටයුතු සහ ගිනිකොනැනැඟ වෙරළ තීරයේ නිතලවාසි මුදුන් ඇල්ලීම සම්බන්ධව කළමනාකරණ සැලසුම් දෙකක් සහයේ කිරීම අදාළ සම්පත් තීරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා දේවර හා ජල්ප සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සිදු කෙරේ. ගෙ සම්බන්ධයෙන් බටහිර වෙරළ තීරයේ කුඩා සමුද්‍රයික දේවර කරමාන්තය පිළිබඳ තොග තක්සේරුවක් 2020/2021 වර්ෂවලදී පිදු කරන ලදී. තොග තක්සේරුවේ මුළුක සොයා ගැනීම වලින් පැහැදුම් කළේ බටහිර වෙරළ තීරයේ ප්‍රධාන කුඩා සමුද්‍රයික මත්ස්‍ය සම්පත් අධික ලෙස ගොලා ගැනීමට උක්වන බවයි. කුඩා සමුද්‍රයික මත්ස්‍යයින් ගෝව වන සම්යේ සාගර ප්‍රමේණ තාවකාලික වියා දැමීම වැනි නව රෙගුලාසි සහයේ කිරීම සහ එලඟාසි කළමනාකරණ පියවර හඳුන්වා දීම සහ මුදුන් ඇල්ලීම තීරසාර මට්ටමකට නැවත ගොඩ නැංවීම සඳහා මුදුන් ඇල්ලීමේ ප්‍රයත්තයන් පාලනය කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම අවශ්‍ය ඇවි.

විශාල සමුද්‍රයික දේවර සම්පත් පිළිබඳ අධික්ෂණය සහ තක්සේරුව

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය නාම ඉන්දියන් සාගරයේ වුනා ලකාමිසම වෙත විශාල සමුද්‍රයික දත්ත ඉදිරිපත් කිරීමේ අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවයට අනුකූල විමහි. නිෂ්පාදන තක්සේරුව යනු නාරා ආයතනයේ සහ දේවර හා ජල්ප සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ දේවර හා ජල්ප සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගීතා ප්‍රවේශයයි. අනුකූලනා අනුපාතයෙන් 69% ක් ලබා ගනීමින් අවශ්‍ය අල්ලා ගැනීමේ හා ප්‍රයත්ත දත්ත ඉදිරිපත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි විය.

නිතලවාසි මත්ස්‍යයින් නෙලා ගැනීම

නිතලවාසි මසුන් ආලේලීම පිළිබඳ දිවර අධ්‍යයනය සහ තෝරාගත් මත්ස්‍ය විශේෂ වල ප්‍රප්‍රහනන ජීව විද්‍යාත්මක ආංශ පිළිබඳව දකුණු හා නැගෙනහිර වෙරළබඩ අධ්‍යයනය කරන ලදී. කලුමුන් දිවර දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රාග්ධන උග්‍රීතියකට කිලෝගෝරම 30.37 ක්/ලොසට්‍රු/දෙදානික ලෙස නිතලවාසි දිවර කරමාන්තය සඳහා ගණන් බලා ඇත. ලවයා සහ රුන්නා දකුණු වෙරළ තීරයේ ප්‍රමුඛ වන අතර නැගෙනහිර ප්‍රාග්ධනයේ මී වැට්ටියා සහ උරු භෞතික ප්‍රමුඛ වේ. ප්‍රප්‍රහන ගෙජට විද්‍යාත්මක කරුණු වන පැටවුන් නිනි විමේ කාලය සහ මත්ස්‍ය ප්‍රමාණාත්මක මටටම වැනි දත්ත හිගතාවයන් පූරවා ගැනීමෙන් පසු දිවර කරමාන්තය තිරයාර ලෙස සකස් කිරීම යදහා නළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීම සිදු කෙරේ.

විනයාග්‍රෑම හිදි නිතලවාසි මසුන් ආලේලීම

නියදි සඳහා රසායනාගාර විශේෂීතය

මෝර විශේෂ වල ජීව විද්‍යාව, දිවර හා ගහන ව්‍යුහය අධ්‍යයනය කිරීම

මිගමුව, මිරිස්ජ, බෙරවැල සහ වාලවිවෙනයි දිවර වරායන් 2021 පෙබරවාරි කිව අප්‍රීයල් දක්වා මේ සඳහා අධ්‍යයනය කර ඇත. ක්‍රේඩ්ටු සමික්ෂණයේදී මත්ස්‍යයන් අල්ලා ගැනීමේ තොරතුරුත් දිවර වරාය, දිවර ආම්පන්න විස්කර එකතු කරන ලදී. දිග, බර පරාමිතින්, ස්ට්‍රී පුරුෂ හාවය සහ පරිණාමාවය සම්බන්ධ පරාමිති ද මනිනු ලැබිය. එව අමතරව, ජාන අධ්‍යයනය සඳහා පිළික් මෙරුන්, නිල් මෙරුන් සහ මේ මෙරුන්ගෙන් පටක යාමිපල එකතු කරන ලදී. පසුගිය වසර 10 තුළ මෝර වරල් අපනයන සංඛ්‍යාලේඛන දිවර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සහ මෝර වරල් අපනයන කරුවන්ගෙන් එකතු කරන ලදී. දත්ත ඇතුළත් කිරීම සහ විශේෂීතය ආරම්භ කර ඇත. කොට්ඨ - 19 වයාගත තත්ත්වය හේතුවෙන් මැයි, පුනි, පුලි සහ අගෝස්තු මාසවලදී ක්‍රේඩ්ටු වාරිකා සිදු නොකරන ලදී.

මුහුදු ඉකිරියන් දිවර කරමාන්තය සංවර්ධනය

ඡපානය, විනය සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ අපනයන වෙළෙඳපාල තුළ පවතින ඉහළ ඉල්ලම සලකා බලා විමද්‍රිය විනිමය ඉපැයිලම මාවතක් ලෙස මුහුදු ඉකිරියන් සඳහා වන අපනයන ශක්‍යතාවයන් ගැවීමෙනය කිරීම ඉතා වැදගත් ය. මුහුදු ඉකිරියන් වගාව සඳහා ජලත්‍රී වගා කුම

උපයෝගී කරගතින් යෝජිත මුහුදු ඉකිරියන් කරමාන්තය පවත්වා ගැනීම සඳහා සූයු කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයන් සඳහා නිර්දේශ ලබා දීම, ගෙවීමෙන් ප්‍රතිඵල සහ සම්පත් තක්සේරු තිරිමෙන් පසු සිදු කෙරේ.

මුහුදු ඉකිරියන්
විලෝන් (Stomopneustes
variolaris Lamark, 1816)
බංජාලිර පළාතේ

උනුරු කළාපයේ වාර්තා වී ඇති මුහුදු ඉකිරියන් විශේෂ

(a) *Salmacis virgulata* L. Agassiz in L. Agassiz & Desor, 1846; (b) *S. bicolor* L. Agassiz in L. Agassiz & Desor, 1846

මුහුදු කුඩාලන් දීවර කරමාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය

උනුමර (යාපනය) සහ වයඹ (මන්නාරම සහ ප්‍රන්තලම) මුහුදු කුඩාලන් කරමාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය සහ එහි ඇති ප්‍රශ්න තොග තක්සේරු කරමින් පවතී. එම කිමිදුම්කරුවන් හාටිතයෙන් සිදුකළ සමික්ෂණයේදී තක්සේරු කර තිබුන් ගැනුරු පත්ලේ (මිටර 60-80 ගැනුර) පාවක්කා මුහුදු කුඩාලන් සහන්වය විරිත මිටරයකට අව දෙනෙකු රිස. ජ්‍යෙෂ්ඨ කිමිදුම්කරුවන් සඳහා මුහුදු කුඩාලන් දීවර කරමාන්තය තහනම කිරීම හේතුවෙන් මුහුදු කුඩාලන් ඇල්ලීමේ යෙදෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ කිමිදුම්කරුවන් චෙනත් විකල්ප ආදායම මාර්ගයක් සඳහා මාත් ඇල්ලීම සඳහා කිමිදුම වැනි කටයුතු වල නියුති සිටිති.

කිමිදුම්කරුවන් මත්තාරමේ දිවර කරමාන්තයේ යෙදු සිටියදී

දිය යට සමික්ෂණය *Stichopus naso* (රඹ කටයේ එක් පුද්ගලයෙක්)

පොකිරිස්සන් දිවර කරමාන්තය

සිහාරා ව්‍යාපෘතිය යටතේ පොල්සේනා දිවර කම්ටුව පිශිවුවේ සමඟ පොල්සේනා ගල්පර ප්‍රදේශයේ මත පොකිරිස්සන් පුරුෂීම ආරම්භ කෙරිණි. පෙබරවාරි (වැසු සමය) හැර වයරේ මූල් මාස තුන ඇතුළත ගැහැණු පොකිරිස්සන් 30 ක් පමණ කුඩාව තුළ තබා ඇත. සාමාන්‍යයෙන් මූළුව මූද හරින කිටයන් සංඛ්‍යාව (250000×25) 6250000 පමණ වේ. කයිනාවේල්ල දෙපුන්දර මූදදී කුටු පොකිරිස්සන් තර කිරීම සිදු කෙරේ.

පොකිරිස්සන් ගෙණය තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා දැනට පවතින කළමනාකරණ රෝගාසි සමාලෝචනය කිරීම සඳහා එව රිදායාන්මක හා දිවර දැන්ත එකතු කර ඇත. එකතු කරන ලද දැන්ත මත පදනම්ව ලෝක බැංකුවේ තාක්ෂණික සහාය ඇතිව කළමනාකරන නිර්දේශ සහිත සට්ස්කර වාර්තාවක් සකස් කරන ලදී.

A

B

C

D

ධිවර හායනය අඩු කිරීම:

දිගු කාලීන දිවර කරමාන්තමයේ වැඩෙන ගැටුලුවක් වන්නේ මුහුදු ක්ෂිරපායින් විසින් කරම්ල දැල් විලට හෝ මරුවැල පන්නයට අපුවන මාලන් කා දැමීමයි. මෙමගින් දිවර නිශ්චාදනයට ගැටුලුවක් වන අතර එමගින්ම මුහුදු ක්ෂිරපායින් වෙත අභිජන බලපෑම්ද ඇති ලදී. ඇස්තමේන්තුකර ඇති පරිදි මෙම අලාභය විසරකට රු. මිලියන 1500 ක් පමණ වේ. මෙම ගැටුලුව නීරාකරණයට මරුවැල පන්නය සමඟ එම ක්ෂිරපායි සතුන් වෙත පමණක් ඔවුන් පලවා හැරීම සඳහා වන සංඛ්‍යාත නිකුත් කරන උපාංග (Pingers) පන්නවලට සහි කිරීම විසර තුවානයට පෙර යැලුදුම කර ඇති අතර අත්හා බැලීම් දැනට පිදු කරයි.

A

B

දික්කතිව දිවර වරායේ සමික්ෂණය, බී. තොරු ගත් බොල්ලින් මරදන උපාංග

කහ පැහැනි වරල් කොළඹල්ලාගේ කොළීන් සහ පැහැන අපුව පහර දී. මේස්සයාගේ පිරුවේ ඉතිරි කොටස් මුළුමනින්ම ආහාරයට ගෙන නිශ්චිත.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු මත්ස්‍ය සම්පත් කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නොරෝධි සහ ශ්‍රී ලංකාව අතර දුටිපාරියේ ව්‍යාපෘතිය 2017 දී ආරම්භ කරන ලදී. කානු සංපූර්ණය, පන්ති වර්ගය සහ අල්ලා ගැනීමේ දෑත්ත ඇතුළත් ගොඩබුමේ ස්ථාන ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනයක් සැදිමෙන් සහ වෙබ් අඩවිය මගින් මාර්ගෙන ක්‍රමයට දෑත්ත එකතුකර ගැනීමෙන් පළමු අදියර සාක්ෂාත් කෙරීණි. අදුත්ත් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ක්‍රමය යටතේ එකතු කරන ලද දෑත්ත 2020 ඔක්තෝම්බර් මාසයේ සිට ප්‍රධාන වරායන්හිදී ආරම්භ කරන ලද අනර එය 2021 දී කුඩා පරිමා ගොඩබුම් ස්ථාන දක්වා ව්‍යාප්ත විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ජලජ සම්පත් පර්‍යාගේ හා සංවර්ධන නියෝජිතායනනය (NARA) සහ නොරෝධි සම්දු පර්‍යාගේ ආයතනය (IMR) අතර ඉතුළත් දිවිර සම්පත් කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන තාක්ෂණික ආධාර සැපයීමේ දෙවන අදියර පිළිබඳ ගිවිසුම දිවිර අමත්‍යාංශයේ ගුවනාගාරයේදී 2021 අප්‍රේල් 20 අන්සන් කරන ලදී.

ගරු අමාත්‍ය බිජ්ලයේ දේවානන්ද මැතිතුමා, දිවිර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය; ගරු කාංචිත විපරීක්ෂකර මැතිතුමා, විසිනුරු මයුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉශ්සන් ඇති කිරීම, දිවිර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවිර ක්‍රමයෙන් මත්ස්‍ය අභ්‍යන්තර රාජ්‍ය අමාත්‍ය; වටින් ජෙරන්ලි එස්කෙඩ්බාල්, නොරෝධි රාජධානීය ඉතුළත් නාභාපති, එව්, ගොඩින්ගර කුමර, නොරෝධි රාජධානීය ඉතුළත් නාභාපති; දිවිර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඉන්දු රන්නායක මහත්මිය, විසිනුරු මත්ස්‍ය රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ජයන්ත වන්දුසේම මහතා, නොරෝධානු සම්දු පර්‍යාගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්, නොරෝධානු තානාපති කාර්යාලයේ නිලධාරීනු, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (තාක්ෂණික) - ධෙමිනික රණනුග මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - එල්. වම්පිකා, සේවගේ මහත්මිය, දිවිර රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය, මහාචාර්ය නාව්‍යන්නරාජ, සභාපති නාරා; ආචාර්ය එච්.එම්.ඩී. කිත්සිරි නාරා ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, දිවිර අමාත්‍යාංශය සහ නාරා යන නිලධාරීනු සහභාගි වුහ.

පළමු ව්‍යාපෘතිය 2017 දී ආරම්භ වි 2019 දී අවසන් විය. පළමු අදියර මුලික අරමුණ වියදේ දහනට පවතින පරායන්න දිවිර දෑත්ත එකතු කිරීම, තාක්ෂණික සභාය හා දිවිර ක්‍රමයෙන් සඳහා පුහුණුව ලබා දීම සඳහා තාක්ෂණික ආධාර සැපයීමේදී. දෙවන අදියර සඳහා ස්ථායන්න මුහුදු පර්‍යාගේ සම්පත්, නොරාගත් මුහුදු දිවිර කරමාන්න දෙකක් සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම සකස් කිරීම ඇතුළත් චේ. ඉහත කරුණු මල ප්‍රතිඵල මුලික්‍රියා බවතිර වෙරුල නීරයේ කුඩා සාමූද්‍යධික සහ ගිනිනොනාන්දිග වෙරුල නීරයේ නින්දාවාසි මත්ස්‍ය සම්පත් කළමනාකරණ සැලසුම සකස් කිරීම සිදු මකෘදා.

නොරුගල්ඩියානු දීවර දද්ධාරකමෙන්තුවේ කාක්ෂණික සහයෝගය ඇතිව ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව න්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. 2021 දී නාරා ආයතනය විසින් පියු කරන අනෙකුත් දීවර ව්‍යාපෘති යදා ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන, ශ්‍රී ලංකාවට කුඩා යාමුදුයික විශාල යාමුදුයික සහ නිශලවාසි දීවර කටයුතු වල මත්සා ගොඩබැංමේ දත්ත එකතු කිරීම වැඩිදියුණු කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය සහාය වනු ඇත.

වෙරළබඩ ප්‍රාදේශීලික දීවර ස්ථායන්ත සමීක්ෂණ

කුඩා යාමුදුයික මත්සායින්ගේ බහුලත්වය මැනීම යදා වූ ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රථම ව්‍යාපෘතිමක සමීක්ෂණය සාර්ථකව පියු කර ඇත. නාරා ආයතනයෙහි පර්යේෂණ යාලාව වහා සමුද්‍රිකා යාලාව විද්‍යාත්මක ප්‍රතිච්ඡලනී යන්ත්‍රයකින් යමන්වින වහා අතර, සමීක්ෂණ යැලපුම කිරීම සහ ප්‍රතිච්ඡලනී මැනීමෙන් ලසුන් බුදු බව තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳව පුද්ගලයින් ප්‍රාදේශීලික ප්‍රාදේශීලික මත්සායින්ගේ ප්‍රමාණය මැනීම යදා නාරා ආයතනය ප්‍රථම ව්‍යාපෘතිමක සමීක්ෂණය සම්පූර්ණ කළේය. මෙම වැශයෙන් දීවර සම්පත් නිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම යදා නැවත නැවත රාර්මිකව පියු කෙරෙන ව්‍යාපෘතිමක සමීක්ෂණ සහ කුඩා යාමුදුයික මත්සායින් වාණිජමය වශයෙන් ගොඩබැංම පිළිබඳ අභාල දත්ත යන ගෙකම් අවශ්‍ය ඇවි.

නිරින දිය මේසම කාලයේදී තැගෙනහිර වෙරළ නිරයේ ද එවැනිම විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීමට නාරා ආයතනය යැලපුම් කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ටෙක්නිඩොෂූ දැනුම් වෙරළ නිරයේ සමීක්ෂණ මාරුගය (රුඛ පෙරේවා) ප්‍රතිච්චිත යනු ලබයා ඇත්තා ප්‍රමාණය මැශේලිම අමුනරව මැශේලිම මාරුගය සෙවරා හෝ සරාන වලි ජේලවාය වල නියුතින් ලබා ගන්නා ලදී.

DNA barcoding මගින් ආහාරයට ගත හැකි මත්ස්‍ය විශේෂ හඳුනා ගැනීම:

මත්ස්‍ය විශේෂ හඳුනා ගැනීම සහ මෙපව ස්කන්දය/බුලත්වය තක්සේරු කිරීමේ සම්පූද්‍යම් ක්‍රමවල ආවේණික අඩුජාවු ඇති අතර ඒවා DNA පැලකුණු පදනම කරගත් ප්‍රවේශය මගින් වැඩිදියුණු කළ හැකිය. DNA barcoding කිරීමේ ව්‍යුහයේ ශ්‍රී ලංකා මුහුදු නිරයේ දක්නට ලැබෙන පොදු සහ වාණිජමය වශයෙන් වැදගත් වන මුහුදු මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක් යාරක්ෂණය කිරීම හා අනුපිළිවෙළ සැකසීම ඇතුළත් ලේ. අනුපිළිවෙළ විශේෂීත්‍ය කරන ලද අතර විශේෂ මට්ටමට අණු හඳුනා ගැනීම සඳහා ඒවා හාටා කරන ලදී. එක් එක් විශේෂය යදහා ලබා ගන් අනුපිළිවෙළ එක් එක් විශේෂය යදහා නිරු ගැන්නය වනු ඇත.

Lethrinus atkinsoni

Lethrinus nebulosus

DNA නිරු යාක්න මගින් barcode කර විශේෂ මට්ටමට හඳුනා ගත් විශේෂ දෙකක්

කලපු කකුලවින් දිවර අධ්‍යයනය

යමපෙන් නිරසාර පැවුණ්ම සහතික කිරීම සඳහා කකුලවින් නියාමනය සංශෝධනය කිරීම සඳහා ගොඳුම විද්‍යාත්මක සාක්ෂි මත පදනම්ව සුදුසු කළමනාකරණ නිරදේශ ලබා දීම සඳහා ලංකාවේ කලපු කකුලවින් යමපෙන් පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනයක් සිදු කෙරේ. වර්තමාන ගොඟයේ තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීමට සහ ප්‍රමාණ රෙගුලාසි ඉලක්ක කරගත් කළේ පිරිමි තක්සේරුවලදී දිග සහ බර නිරණය කිරීම සඳහා ගම් වන විට දත්ත රැක්ස්යේ වෙමින් පවතී.

බහුදින දිවරපින් සඳහා විහාර දිවර කලාප පිළිබඳ අනාවැකි

දිවර කටයුතු සාරායේ මත්ස්‍යයන් ගැවයෙන ස්ථාන පිළිබඳ පූර්වකථා සනීයකට තුන් වතාවක් නිකුත් කරන ලද අතර රීමෙල්, දුරකථන සහ වට්සැඩ්ස් හරහා ගැකුරු මුහුදේ දිවර කටයුතු වල නිරත බහුදින දිවර කරමාන්තයේ යෙදෙන්නාන්ට ලබා මදන ලදී.

පළුම්වී විගාච සංවර්ධනය

නිලාපියා (*Oreochromis niloticus*) වර්ධනය පිළිබඳ තෙපව බීම (Biofloc) නිෂ්පාදනය සඳහා

විවිධ කාබන් ප්‍රහවයන්ගේ වර්ධන ත්‍රියකාරීත්වය

තෙපව බීම තාක්ෂණය (Biofloc) ගෙෂ්ලිය වශයෙන් ව්‍යාපීන වන කරමාන්තයක් ලෙස නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පළුම්වී විගාච හා සම්බන්ධ අඩුපාඩුකම් සපුරාලීම සඳහා වූ සාර්ථක තැබින ප්‍රශ්නයකි. තෙපව බීම තාක්ෂණ, යෙදීම සහ ප්‍රශ්නකරණය සම්බන්ධ දත්ත සැපයීම තව ප්‍රශ්නයක් වන බැවින්, වර්තමාන අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද්ද විවිධ කාබන් ප්‍රහවයන්ගේ සැකසු තෙපවබීම වල ලක්ෂණ සහ එවායේ වර්ණ ත්‍රියකාරීත්වය ඉහළ තැබීම සඳහා නිලාපියා යෝග්‍යතාවය ඇගැනීම සඳහා ය.

පලාත්‍රියා, ලංකා උණු සීමායේන් සමාගමේ උණු ලේවායන්හි සහ පුන්තලම ප්‍රශ්නයේ උණු පොකුණු වල ආවිමියා එකතු කිරීමේ දී ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකව කොළඹ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම.

ආවිමියා වැනි ස්ථීර ආහාර ගබාගහ් කළඹාල හා වරල් මත්ස්‍ය පැවුණ්ගේ අනුවලය ආහාර අංශයක් ලෙස සැලකේ. දේශීය උණු ලේවායන්හි ස්වාභාවිකව ඇති වන ආවිමියා නිවුතද, ආවිමියා අවශ්‍යතාවයන් වැඩි ප්‍රමාණයන් ප්‍රකිද්ධ වෙළඳ නාම වලින් ආනයනය කරන ලද ආවිමියා කොළඹ මධින් සපුරාලයි. වින් කළ කොළඹ තෝරා 425 ක මිල රුපියල් 8500.00 සිට රුපියල් 10,500.00 දක්වා පවතා වේ. එය රැව් විසිතුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට සාපුවම බලපා ඇත. රට පුරා විසිතුරු මත්ස්‍ය ගොවින් 8000 ක් සිටින බව වාර්තාවලින් හෙළි විය. මෙය "ආර්ථික පුනර්ජීවනය සහ දිගුනාවය තුරන් කිරීම සඳහා වූ කාර්ය සාධක බලකාය" සඳහා වූ ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකාය විසින් හඳුනා ගත් අතර ආවිමියා ගොවිතුන පිළිබඳ පර්‍යේෂණ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා නාරා

ආයතනය පත් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යායනයේ අරමුණ වන්නේ දේශීය වශයෙන් පවතින ආච්චිය විසේ සඳහා වගා තාක්ෂණයන් උපුණු කිරීම සහ ආච්චිය වශයෙන් පොද්ගලික හා රාජ්‍යය සඳහා උපුණු ලේඛායන් ඇරි ගැන්වීමයි. පලාතුපාන ලේඛායනී වගා පුරුදු ආරම්භ කිරීම සඳහා නාරා ආයතනය උංකා උපුණු සමාගම සමඟ ගිවිසුමට එළුම් වේ. වගා භාවිතයන් සඳහා පුදුසු ස්ථානයක් හඳුනාගෙන ඇති අතර යටිනල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සිදු කෙරේ. එකතු කරන ලද කෝෂේය වලින් උපරිම පැවතුන් බිජිවීමේ හැකියාව ලබා ගැනීම සඳහා නිවැරදි ලෙස කෝෂේය එකතු කර යැකියීම සඳහා උවත් ප්‍රමාණ වල ඇති කෝෂේය එකතු කරන්නන් පුහුණු කර ඇත. වයඹ, උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල ප්‍රමාණ පෙළේ උපුණු ලේඛායන් නියෝජනය කරමින් සහභාගිවන්නන් 17 දෙනෙකු සඳහා ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩමුවට 2020 ජූලි 16-17 පළාතුපාන උපුණු මධ්‍යස්ථානයේදී පැවත්වීමි. පහත ආයතන මේ සඳහා සහභාගි විය

- I. පුන්කළම උපුණු සමාගම
- II. ගාන්ත ආනාගේ උපුණු - දෘව (පුද්ගලික) සමාගම
- III. මාන්තායි උපුණු සමාගම - මන්තාරම උපුණු හා අලිමාකඩ උපුණු
- IV. රජියම සමාගම සමුහය
- V. පුන්කළම උපුණු නිෂ්පාදක යුහායක සංගමය

මෙම උත්සාහයයේ ප්‍රගතිය 2021 දී දැක ගත හැකි වූ අනර එය ධනාත්මක වන්නේ මැනකදී සිදු කළ හැකියා පරික්ෂණ මෙින්ය. මෙම අධික්ෂණ කටයුතු ආරම්භ කිරීමෙන් පසු එය 25 % සිට 85 % දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති බව පෙන්වුම කළ බැවිනි. අනෙක් අනට, මකෝෂේය උපරිම ලෙස භාවිත කිරීම වැඩි කළ හැකි අතර, ඇව්‍යානයේ භාවිත කරන්නාගේ ස්ථානවල කෝෂේය නාස්ති විම අවම කළ හැකි වි ඇත.

පළාතුපාන ලේඛායන්ගේ ආච්චිය ප්‍රායෝගික පුහුණුව.

පුන්තලම ආචිම්‍ය
ගොඩනාට උපදය්
ලබා දීම

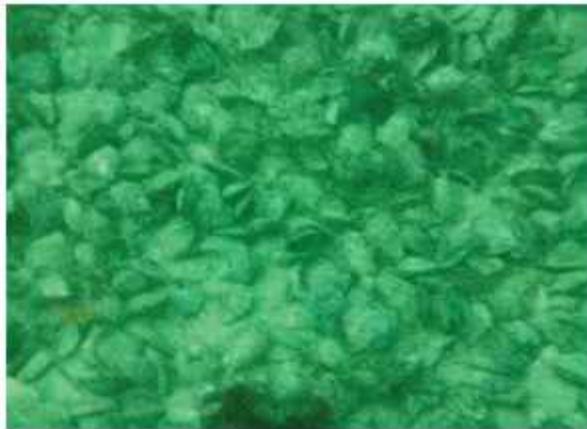
ගරු. රාජ්‍ය
අමාත්‍යාංශී, ආචිම්‍ය
එකතු කරන්නන් සහ
විකුණුමකරුවන්ගේ
2021 ජනවාරි 11 වක
දින පැවැති රැස්වීමක්.

ආචිම්‍ය එකතු කරන්නන් අවධාරණය කළේ ගොඩනාට ව්‍යාප්තා කිරීම සඳහා පුමානවන් ඉඩම කටයි මනාමැශ්‍ය බවයි. පුන්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ආචිම්‍ය මොඩුලන් හැකියාව ඇති අනෙකු දැමූ රජයේ ඉඩම තොය ගන්නා ලෙස NAQDA සහ NARA ආයතනයට රාජ්‍ය අමාත්‍යවරයා උපදෙස් දුන්නේය. කළුපිටිය ප්‍රාග්ධනීය ලේකම් ප්‍රමද්‍යාමයේ නාවිචිකල්ලිය, මූසල්පිටිය (628) ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ ඉඩම අනෙකු දමා ඇති පොකුණු සභිත ඉඩම කැබලි හතරක් හඳුනා ගෙන ඇත.

මුතු කර්මාන්තය නැවත යථා තත්ත්වයට පත්කර ගැනීම සඳහා වියඟ සහ නැගෙනහිර වෙරළ තීරයේ මුතු බෙල්ලන් සම්පත් සඳහා විගා තුම දියුණු කිරීම සහ විගා පදනම හඳුනා ගැනීම.

පෙර වාර්තාවලට අනුව මුනුපර පිළිටා තීමුන් මන්නාරම බොක්ක සහ පුන්තලම බොක්කකි (වයඩිය ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය තීරයේ) සහ උතුරු මූල්‍ය ප්‍රමද්‍යාමයේ ය. මන්නාරම ප්‍රමද්‍යාමයේ දිවරයින් හා කිමිදුමකරුවන්ගෙන් ලබා ගත් තොරතුරුවලට අනුව, අරිප්පු සිට සිලාචුර මූල්‍ය ප්‍රමද්‍යාමයේ දක්වා මුතු බෙල්ලන්ගේ සම්පිරි නිදරණක එකතු කිරීමට සිදු කෙරිණ.

මන්නාරම සහ ඒ අවට මුතු බෙල්ලන් පර දෙකක් සහ අරිප්පු මුතු ඉටුර හඳුනා ගන්නා ලදී. එම පර දෙකක් අතර දුර කි.මි.5 පමණ ක් විය.

දිය යට මුතු බෙල්ලන් පර සිලාචුර හිට ගැඹුරු මුහුද දක්වා කි.මී .13 ක්, හියදි සහ ගන්නා ලද දිය යට තායාරුප

මෙමස් පවතින මුහුදපලින් පරිණත මුතු බෙල්ලන් යාම්පල ලබාගත් අතර වල්පාපු සහ ත්‍රිකූණාමල ප්‍රදේශයේ මෙම බෙල්ලන් ගහන පහුරු මත එල්ලන ලද කුඩා මුහුද වර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.මෙම වැඩි සටහනෙහි අරමුණ විනුවයේ කාන්තිම ලෙස මෙම බෙල්ලන් තුළ මුතු වර්ධනය කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලිමයි.

දිය යට පර වලින් මුතු බෙල්ලන් එකතු කිරීම

මුතු බෙල්ලන් පිළිබඳ රසායනාගාර වියැල්ජය

ශ්‍රී ලංකා මලය මුහුදු ප්‍රමාදෝරු සහ වැල්ලයිප්පාටු වල සුදුසු විශා ස්ථාන තද්‍රාගණ ඇත.

ප්ලාස්ටික් කුඩා වල යාමපල තුන්පත් කිරීම

දත්ත එකතු කිරීම සඳහා නියුති සකස් කිරීම

මුතු බෙල්ලන්

කොට්ඨාස විප්‍රාග්‍ය ජෛත්වීන් මාස පහකට පසු නිරික්ෂණයට අනුව, මූලික මුතු බෙල්ලන් සේ වර්ධනය වලදේපායුහි 63.75% ක් ද. ත්‍රීකූණාමලයේ 99.66% ක් ද විය. නිරික්ෂණය කළ වැදගත්ම කරුණ නම් විශා ව්‍යුහයන්ට සම්බන්ධ පරිණාම බෙල්ලන් පැටවුන් බව් කිරීමයි.. ජාත්‍යන්තර මුතු පර්යේෂණ කණ්ඩායම මෙන් ලබා දුන් උපදෙස් හා මහ පෙන්වීම අනුව විශේෂයන් නිරිමාණය කරන ලද පැටවුන් ඇමුණුම ඉවත් කිරීමේ ති ස්ථාපනය කර ඇත. බාහිර විලුප්පිකීන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගනිමින් පැටවුන් තවදුරටත් වර්ධනය වීම සඳහා වෙන් කර ජ්‍යායේ පෙටවී ව්‍යුහයන්හි තැන්පත් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්සන් ජලැලීව් විශා කරමාන්තයේ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය සඳහා රෝග අධික්ෂණය සහ වැළැක්වීම

ඉහළ වර්ධන වේගය සහ ඉහළ පැටවුන් තැන්පත් කිරීමේ සන්චිය ක් යටතේ විශා කළ හැක. දේශීය අනාවනා ඉස්සන් විශේෂයක් වන වැනම් ඉතා මුතකදී අපේ ඉස්සන් විශා පද්ධතියට හඳුන්වා දුන් එතර නිෂ්පාදනය සඳහා ආනයනය කරන ලද විශේෂිත රෝග කාරක රීති මව ඉස්සන් භාවිත කරයි. මේ අනුව, ආරක්ෂා වැනම් විශාව සම්පූර්ණ අධික්ෂණය කිරීම විශා පද්ධතියේ රෝග වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන හඳුප්‍රාග්‍ය අවශ්‍යතාවයකි. මෙම ගැටුප්‍රාග්‍ය සඳහා වයඹ පළාතන් ඉස්සන් විශා ගොවිපළ වල සාම්පූර්ණ එකතු කිරීමෙන් මෙම අධ්‍යාපනය සිදු කරන ලදී. එකතු කරන ලද සාම්පූර්ණ WSSV සහ IHHNV රෝගය හඳුනා ගැනුණි. WSSV වාර්තා වූ ප්‍රමුද්‍යයන්හි, පොකුණු වල රෝග ඇති බවට ගොවින්ට එහාම දැනුම් දීමට මෙන්ම විශාවනට ඉදිරියට එන රෝග පැනීමේ වැළැක්වීම සඳහා කළමනාකරණ සැලැස්මක් සහ නිවැරදි කිරීමේ පියවරයන් ඉදිරිපත් කළේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ හමුබන්නොට දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගත් ජ්‍යාය දෙකක ජල එවි විශාව පදනම් කරගත් දිවර කරමාන්තයේ අඩු ඉස්සන් ගහනයේ පැවැත්ම වැඩි කිරීමේ උපාය මාර්ග.

- 1) මිටිදිය ඉස්සන් නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම හා පුළුල් කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් විශායන්, තෝරාගත් බහු වාර්ෂික හා සංඛ්‍යා ජ්‍යායවල අඩු ඉස්සන් තැන්පත් කිරීමේ වැඩිසටහන NAQDA ආයතනය විසින් ආරම්භ කර ඇත. කෙනෙස් වෙනත්, දිප ව්‍යාපිත විශාව පදනම් කරගත්

අත්හඳ බැලීම වලදී අපු ඉස්සන් සැලකිය යුතු අස්වින්නක නොතිබූ අතර ප්‍රධාන ජලාශ වල සහ මධ්‍යම ජලාශ වල සමයේ මත්ස්‍ය අස්වින්න සයාහා අපු ඉස්සන් දිවිපැවැන්ම අනුපාතයක් පැවතී අතර අස්වින්න සයාහා 1.6% ක ආයක්තිවයක් ලබා දුන්නේය. එම නිසා, හමැබන්නෙට දිස්ත්‍රික්කයේ කට්ටකුව සහ බදුහිරිය යන බහු වාර්ෂික ජලාශ දෙකක අපු ඉස්සන් නිෂ්පාදනය සයාහා දිවිපැවැන්ම අනුපාතය ඉහළ නැංවිමේ උපාය මාර්ග සැලසීම සයාහා ව්‍යාපෘතිය සැලපුම් කර ඇති අතර එමගින් ග්‍රාමිය ආර්ථිකය ගක්නිමන් කිරීමෙන් ග්‍රාමිය ප්‍රජාවන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවිමට උපකාරී වේ. ග්‍රාමිය ප්‍රජාවන් සමග නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සයාහා පහන සයාහාන් ව්‍යාපෘති ත්‍රියාකාරකම් යුතුපුරුණ කරන ලදී.

- 2) තැන්පත් කිරීමේ විශාලත්වය ඉහළ නැංවිම : දිවිපැවැන්ම අනුපාතය ඉහළ නැංවිම සයාහා ජලාශවල තැන්පත් කරන මිරිදිය ඉස්සන් පිටල් -10 අවස්ථාව තැන්පත් කිරීම වෙනුවට නවන් දින 45 ක් ඇති දැක් කිරීම සයාහා කට්ටකුව වැවේ දැල් කොටු ඇත්තක (මිටර 500) යටි කරන ලදී.
- 3) විකල්ප දිවර ආම්පන්න සැලපුම් කිරීම : වැවි දෙකක් සයාහා මාර්ග උගුල් මැතකදී හඳුන්වා දෙන ලදී. අස්වනු නොලිම අවන්ස්බල අයික්ෂණය නොරෙ.

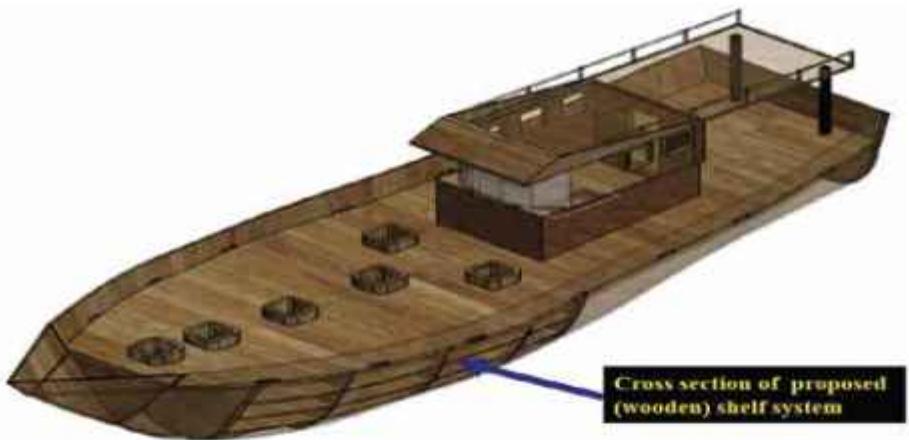
පස අස්වනු කාක්ෂණය දියුණු කිරීම

දිවර කරමාන්කයේ පසු අස්වනු භානිය අවම කිරීම තුළින් ආහාර පුරක්ෂිකතාවය තහවුරු කිරීම. පසු අස්වනු භානිය නොලා ගන්නා මසුන්ගෙන් 40% පමණ වන බිව දළ වශයෙන් ඇශ්නාමෝන්තු කර ඇත. මසුන් කුමානුකුලව නොලා ගැනීමත් නොලා ගන්නා අවස්ථාවේ සිට පරිභේදනය වන අවස්ථාව දක්වා මසුන් පුරක්ෂිතව භයුරුවීම මගින් පසු අස්වනු භානිය අවම කර ගන හැකිවන අතර පාරිභේදිකයාට ගුණාත්මක ත්‍රිත්වයන් යුතු නිෂ්පාදන ලබා දිය හැකිය. දිවර කරමාන්තය දියුණුවන් සමග ඇතිවූ බහු දින දිවර කරමාන්කයේ වැඩි දින ගණනක් සාරායේ ගතකිරීමට හැකිවූ අතර ඒ සේනුවෙන් ගුණාත්මක බටින් අපු මත්ස්‍යයින් විශාල ප්‍රමාණයක් ගොඩබැං දියුවි ඇත.

යානාවන් හි ශිනකරණ පද්ධති වහාන් කාර්යක්ෂම නොවීම මෙම පසු අස්වනු භානියට සේනුවන ප්‍රධාන කරුණක් ලෙස සටහන්ව ඇත. නවමන් බහුදින යානා හිමිකරුවන් ප්‍රමාණාත්මකව ඉහළ අස්වින්නක් නොලා ගැනීමට පමණක් අවධානය යොමු කරන අතර මේ සේනුවෙන් ගුණාත්මක බව පිරිසීමට උක්ෂවී.

එක්සත් ජාතියාගේ ආහාර භා කාමිකාර්මික සංවිධානය මෙම ව්‍යාපෘතිට මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයන අතර පසු අස්වනු භානිය අවම කිරීම සයාහා යානා නාවිකරණය සයාහා මෙම ආචාර සටහන් විශාල ප්‍රතිශතයක් යොදුවා ඇත.

මෙම සයාහා නියමු ව්‍යාපෘති ලෙස බහුදින යානා දෙකක් නාවිකරණය ට ලක්වන අතර ඒ සයාහා හිමිකරු සහ ගිවිසුමක් ඇති කර ගන්නා අතර පාසික ඉංජිනේරු පර්යේං්ජිනු හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC) විසින් ශිනකරණ පද්ධති නාවිකරණය කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

බෝටු සැලසුම් තාක්ෂණික පිරියුලසුම

කරවල සහ උම්බලකඩ නිෂ්පාදනය සඳහා නාවිකරණය කළ තාක්ෂණය හුදුන්වා දීම

කරවල සහ උම්බලකඩ නිෂ්පාදනය කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියෙහි කාර්යක්ෂමතාවයක් දැක්නට ගොඟුකි වන්නේ තවමත් පැරණි, සාම්ප්‍රදායික සැකසුම තුම හාටින කිරීමයි . ගුණාත්මකත්වයේ ඉහළ නැංවීමන්, උසස් නත්වයේ කරවල පාරිභාශිකයාට ලබා දීමන් ඉලක්ක කර ගෙනිමින් නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා තාක්ෂණික මැදිහත්වීම අවශ්‍යතාවයකි. ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ මාථ ටියලීම සඳහා පාලිත ටියලී තත්ත්වයන් සහිත ආදර්ශ අදම්පූන් වියලම යන්ත්‍රයක් ගෘහන්වා දීමයි. විසිනුරු මපුන්, මිටිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇතිනිකිරීම, දිවිර වරාය සංවර්ධන, බහු දින දිවිර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනයන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මහ පෙන්වීම සහ අධික්ෂණය යටත්, ජාතික ජලජ සම්පත් පරිගේෂණ හා සංවර්ධන නිශ්චාලිතායනය (නාරා), දිවිර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික ඉංජිනේරු හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළ අතර ලබා ගත් ප්‍රගතිය පහන පරිදි දැක්වේ.

- උම්බලකඩ සැදීම සඳහා නාවින උපකරණ සැකකීම
  - ජාතික ජලජ සම්පත් පරිගේෂණ හා සංවර්ධන නිශ්චාලිතායනය සහ ජාතික ඉංජිනේරු පරිගේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය හි ප්‍රවීණතාවය උපයෝගි කරගනිමින් සම්ප්‍රදායික රසයට හා අවසාන නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක හාවයට කිසිදු බලපෑමක් ගොඟු පරිදි උම්බලකඩ සනීපාරක්ෂකව නිෂ්පාදනය සඳහා නාවින උපකරණ කටවලයක් සංවර්ධනය කර ඇත.
  - දකුණු පළාතන් අදවුන්දර, දික්වැල්ල සහ නොවැවෙනාඩි ප්‍රජ්‍යා වල උම්බලකඩ සහ කරවල නිෂ්පාදකයින් 250 ක් සඳහා කරවල සහ උම්බලකඩ සනීපාරක්ෂකව සකස් කිරීමේ වැදගත්කම සහ උම්බලකඩ සැදීම කාමිකාර්මික අංශ නාවිකරණ ව්‍යාපෘතියේ මුළුක මාර්ගෝපදේශන - විනිශ්චාලිත සංවර්ධන වැඩිස්වහන පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩිස්වහන් මාලාවක් පවත්පා ඇත.

- මූලික පරික්ෂණ මාර්ගයේද සහස් කර ඇති අතර ව්‍යාපෘතිය සඳහා උනන්දුවක් දක්වන උම්බලකඩ හා කරවල නිෂ්පාදකයින්ගේ මූලික පරික්ෂණ පැවැත්වූ අතර, අයදුම්පත් 184 න් මූලික පරික්ෂණ අයදුම්කරුවන් 136 ක් සමත් විය.
- තොරාගත් අයදුම්පත් 136 සඳහා ද්විනියික පරික්ෂණ සිදු කර ඇති අතර, අයදුම්කරුවන් 40 දෙනෙකු ඔවුන්ගේ පළපුරුද්ද, ඉඩකඩම නිනිම, ආයක විමෝ මූලා හැකියාව යනාදිය පදනම කරගෙන තොරා ගත් අතර, තොරාගත් අයදුම්කරුවන් 40 දෙනාගේ වැඩිනිම ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂා කිරීම සහ පාරිසරික බලපෑම තක්සේරුව සිදු කර ඇත.
- ආදර්ශ ලේඛව ස්කන්ධ වියලම යන්ත්‍රය කොට්ටෙගාඩ ස්ථාපිත කෙරේ

- ලෝක බැංකුව විසින් අරමුදල් සපයන කෘෂිකාර්මික ආංශ නාරිකරණ ව්‍යාපෘතියට- ප්‍රජා පුද්ගලයින් 40 දෙනෙකුගෙන් ලබා ගත් අවසන් සවිස්තරාත්මක යෝජනා සහ අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර එම සඳහා අනුමැතිය ලැබේ ඇත.

ක්‍රියාලේව විද්‍යාගාරය සඳහා ISO/IEC 17025: 2017 ප්‍රමිතියට උසස් කිරීම.

යමුවාදායික ක්‍රියාලේව විද්‍යාත්මක තුම සහ අනුක නාක්ෂණයන් භාවිත කරමින් රෝගකාරක බැක්ටිරියා, දරුණක තේවින් සහ දිලිර සඳහා මුහුදු ආහාර, ආහාර, ජලය සහ අයිත් යාමපල විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාව පැවැත්ත් අයිත්තු තාක්ෂණ ආයතනයේ ක්‍රියාලේව විද්‍යා ඒකකය සඳහා ඇත. මෙම රසායනාගාරයේ හැකියාව මුහුදු ආහාර සහ විසිනු මත්ස්‍ය අපහයන කරුවන්ට සහ දීවර දෙපාර්තමේන්තුව, වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, සමුද්‍ර ආරක්ෂක අධිකාරිය (මෙපා), විශ්වවිද්‍යාල වැනි රජයේ ආයතන විලට සාමපල විශ්ලේෂණය කර විලාංග තොරතුරු, විශ්වාසායක පරික්ෂණ වාර්තාව, ලබා ගැනීමට පෙනෙන්ම උපකාරී ඇවි. එම නිසා රසායනාගාරය 2003 සිට ISO/IEC 17025 දක්වා එහි නාක්ෂණික නිපුණතාවය ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා සහ පරික්ෂණ ප්‍රතිඵල වල නිරවද්‍යතාවය සහනික කිරීම සඳහා ප්‍රමිත ගත කර ඇත. ISO/IEC 17025 ප්‍රමිතය 2017 දී සංශෝධනය කරන ලද අතර දැනට රසායනාගාර ප්‍රමිත තන්ත්වය ISO/IEC 17025: 2017 ප්‍රමිතයට උසස් කර ඇත.

ඉදිකිරීම සහ අනෙකුත් කරමාන්ත වල ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා මුහුදු වෙරළේ වැළැ නිධි නැගෙනහිර සහ දකුණු වෙරළ නිරයේ ගවීයනය කෙරේ. ගාල්ල සහ වැලිගම ආශ්‍රිතව පූදුසු වැළැ නිධි පිළිවෙළින් මිටර 0.5 සිට 3 දක්වා සහ මිටර 0.5-4 අතර සන්කම්කින් යුත්තයි.

මුහුදු මටවලම අධික්ෂණ ස්ථාන භාෂය පුළුල් කෙරේ. කොළඹ, ත්‍රිකුණාමලය, මිරිස්ස ස්ථාන වලට අමතරව පේදරුකුමුව සහ කිරින්දයි දත්ත එකතු කිරීමේ ස්ථාන ඉදිකිරීම අවසන් කර තිබුණි. ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා පුත්තලම කළපුවේ විභවය තක්සේරු කෙරේ. පාරිභරික ගුණාගවල ප්‍රබල විවෘතය; ලවණ්‍යාචාර, පෝෂක හා එලදායීනාව සිනියම් ගත කළ හැකි ජලදීම වගා කටයුතු සඳහා කළාප නිර්වචනය කරයි. වයඹදිග වෙරළ නිරයේ වෙරළ ස්ථාවරභාවය තක්සේරු කරනු ලබන්නේ බාධායට ගොදුරු විය හැකි මුහුදු වෙරළ හැඳුනා ගැනීම සහ ඒවා ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ය.

පළමාන සම්ක්ෂණ

නාරා ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකා මුහුදු නිරයේ ආරක්ෂිත සහ කාර්යක්ෂම සංවලනය සහතික කිරීම සඳහා සාගර ප්‍රස්ථලේ තු විෂමතා දත්ත සපයයි. මුහුදු පිටින්මත් ආරක්ෂාව සඳහා වූ ජාතාන්තර යම්මුනියේ (කොළඹ) රෙගුලාසි 9 (පළමාන විද්‍යා ගස්වා) හි 5 වන පරිවශේදයේ වික්ම සම්පූර්ණයෙන් ඉටුකිරීම සඳහා මෙය අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවයකි. ඒ අනුව, හැකිතාක් දුරට, කොටස් කරුවන් සහ ප්‍රමුඛතාවයන් ලබා දී ඇති ආරක්ෂිත සංවලනයේ අවශ්‍යතාවයන්ට ප්‍රමාණවන් පරිදි, තු විෂමතා දත්ත සම්ක්ෂණ සිදු කෙරෙන බවට වග බලා ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශ තොරු ගනු ලැබේ. අනෙකුත් ප්‍රධාන ගස්වාවන් නම් වෙරළබඩ කළාප කළමනාකරණය, පාරිභරික ආරක්ෂාව සහ සම්ද සිමා නිර්ණය සඳහා යාවත්කාලීන කළ දිනයන් සහිත හා නිවුරදි නාභාමිනික හා තු විෂමතා දත්ත යැපයීමයි. යාවත්කාලීන තු විෂමතා දත්ත තොරතුරු සම්පූර්ණ කිරීම මගින් වෙළඳාම සහ අනෙකුත් සාගර කටයුතු සඳහා පහසුකම යැලැයිම තුළින් යැලකිය යුතු ආර්ථික හා වාණිජමය වාසි ලබා ගන ගැනීම.

2021 වර්ෂය සඳහා පහත සඳහන් සම්ක්ෂණ සහ ත්‍රියාකාරකම සිදු කරන ලදී,

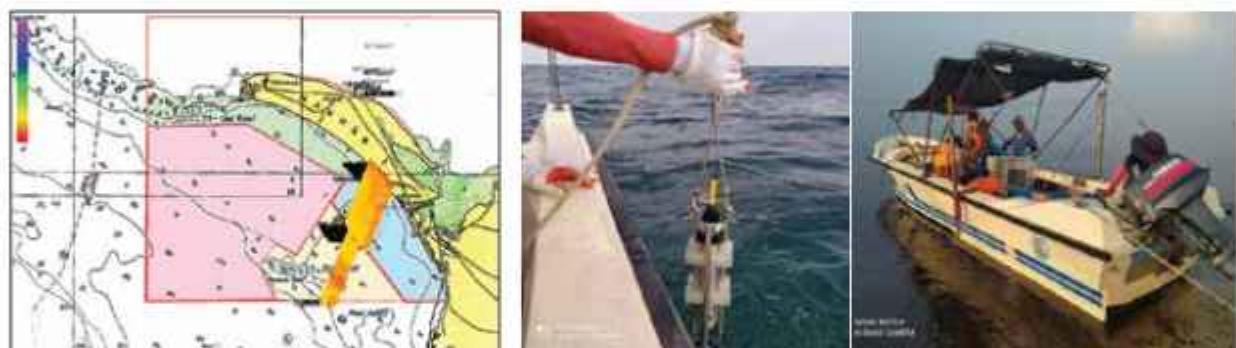
1. නොරෝවිවිස්ලේ ලක්ෂීරිය බලාගාරය සඳහා නාවික යටහන

විදුලිබල මණ්ඩලයේ ඉල්ලීම පරිදි “නොරෝවිවිස්ලේ ලකාවිම” පිළිබඳ නාවික යටහන සකස් කළ අතර නැංගරම ස්ථානයේ සිට බලාගාරයේ කණුව දක්වා ත්‍රියාකාරකම වන ගල් අගුරු ප්‍රවාහන හා මැංචු සඳහා නිර්මාණ ඇල සිනියම් දැක්වේ.

2. මන්නාරම දුපලේ නාවික සටහන.

මන්නාරම දුපත සඳහා නාවික සිනියමේ වර්ග කි.මී 27 න් යම්ක්ස්සය කරන ලද මුළු තුම් ප්‍රමාණය. මෙම සිනියමේන් ජලයේ විශාල සංවර්ධනයට සහ අනෙකුත් සාගර ආශ්‍රිත පර්‍යේෂණ සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමට පහසුකම් යැලැසෙනු ඇත.

මන්නාරම දුපලේ නාවික සටහන.

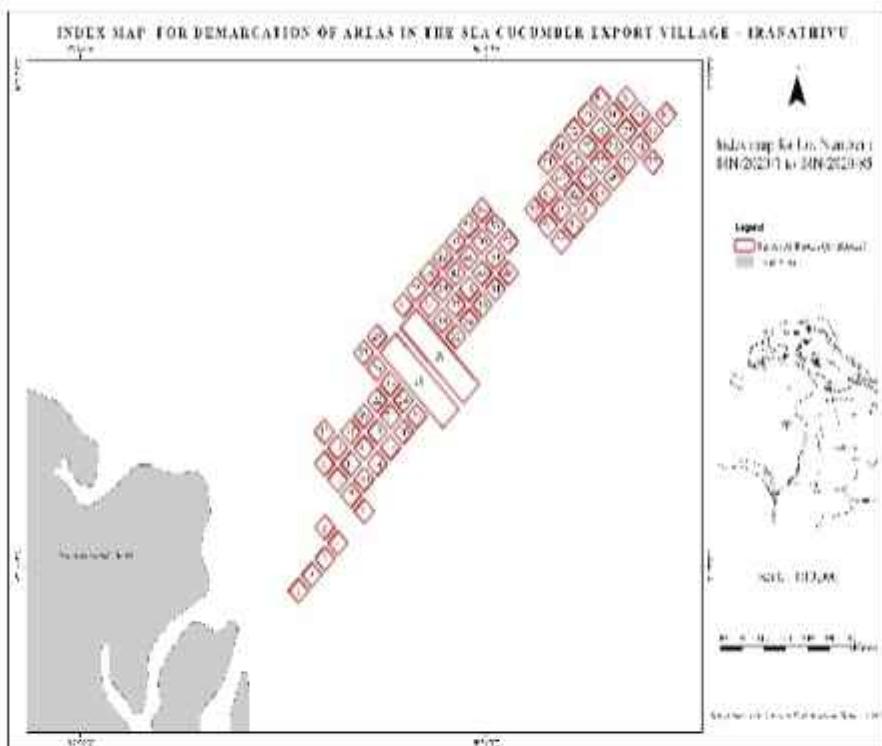
3. රක්මලානෙන් ඔබව වූ වැළි ඩීම ජරදේය පිළිබඳ පරික්ෂණ.

වෙරුල සංරක්ෂණ හා වෙරුල සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අක්වෙරල වැළි ලබා ගැනීමේ ස්ථානය පෙර කැණිම් සිදු කිරීමෙන් පසු වැළි පරිමාව තීරණය කිරීම සඳහා නාවික විමර්ශනය කරන ලදී. වැළි ගන්නා ස්ථානය සඳහා නානැමිනික ප්‍රස්ථාරය සකස් කරන ලදී. නිස්සාරණය කළ හැකි වැළි පරිමාව සන මිටර මිලියන 14.22 කින් සන මිටර මිලියන 10 කි.

4. ජායික ජලයේ වියා සංවර්ධන අධිකාරිය සඳහා උතුරු පළාතේ මුහුදු කුඩාලන් අජනයන ගම්මානයේ ප්‍රදේශ මායිම කිරීම සඳහා සිනියම් ගත කිරීම.

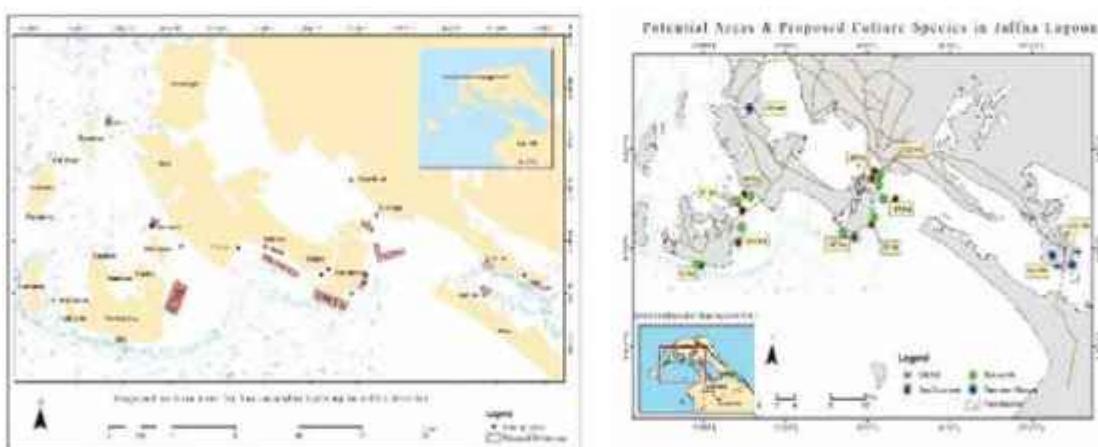
නිරසාර ජල පිටි කරමාන්තය සහ දිවර ව්‍යාපාර දිරිගැනීම් සඳහා විමද්ධිය වෙළඳවාල සඳහා මුහුදු කුඩාලන් විශාල සඳහා කැපවූ විය කළාපය පිළිවුරීම සඳහා යාපනය දිස්ත්‍රික්කය තොරා ගැමන්. මුහුදු කුඩාලන් ගොවිපලවල් සඳහා මුහුදු බිම සිමා නිර්ණය කර ජායික ජලයේ වියා සංවර්ධන අධිකාරියට (NAQDA) මෙම ව්‍යාපාර සිනියම් ලබා දී ඇත. උතුරු පළාතේ මුහුදු

කුඩාල්ලන් අපනයන ගම්මාන සඳහා සුදුසු මුහුදු ප්‍රදේශ ටෙවන් කිරීම සඳහා සමික්ෂණ සිදු කරන ලදී.

උතුරු පළාතේ මුහුදු කුඩාල්ලන් අපනයන ගම්මානයේ සිනියම

5. යාපනය කළපුවට ජල තීව් වගාව සඳහා ඇති එහි ප්‍රදේශය සිනියම ගත කිරීම.

යාපනය කළපුවට ජල තීව් වගාව සඳහා සුදුසු ප්‍රදේශය සඳහා සිනියම

6. නන්දිකඩාල් සහ ආරුගම්බෙ කලපුවල පරිමාමිතික ගණනය කිරීම
හැරිමේ කටයුතු සඳහා නන්දිකඩාල් සහ ආරුගම්බෙ කලපු සඳහා පරිමාව
ගණනය කිරීම සිදු කරන ලදී.

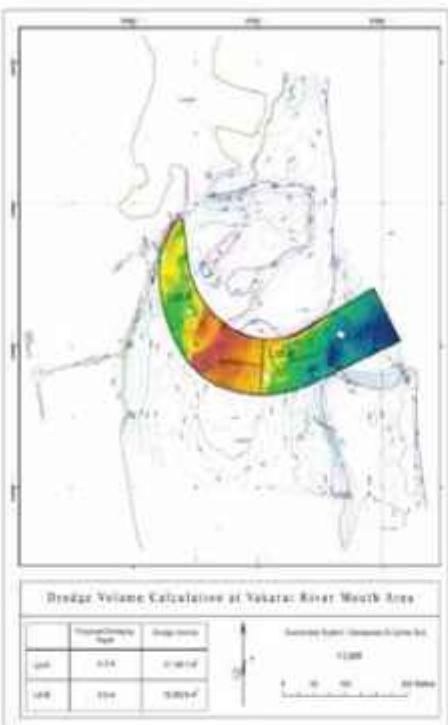

ආරුගම්බෙ කලපුව

නන්දිකඩාල් කලපුව

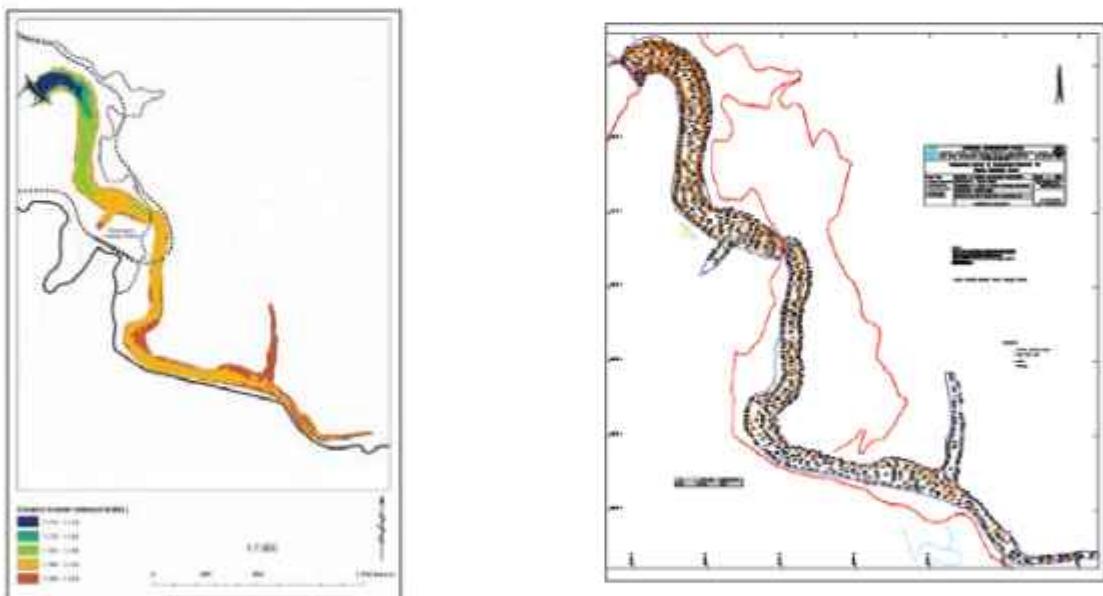
7. වාකරේ ගංගා මුබ ප්‍රදේශයයේ පරිමාව ගණනය කිරීම
කැණීම් කටයුතු සඳහා වාකරේ ගංගා මුබයේ පරිමාව ගණනය කිරීම සිදු කරන ලදී.

විකල්ප ගාගා මුත් ප්‍රමේණයේ පරිමාව
ගණනය කිරීම

8. පරිමාව ගණනය කිරීම සඳහා බැහිමිනික සමීක්ෂණය - ඉහළ නොත්මල් ජලාය

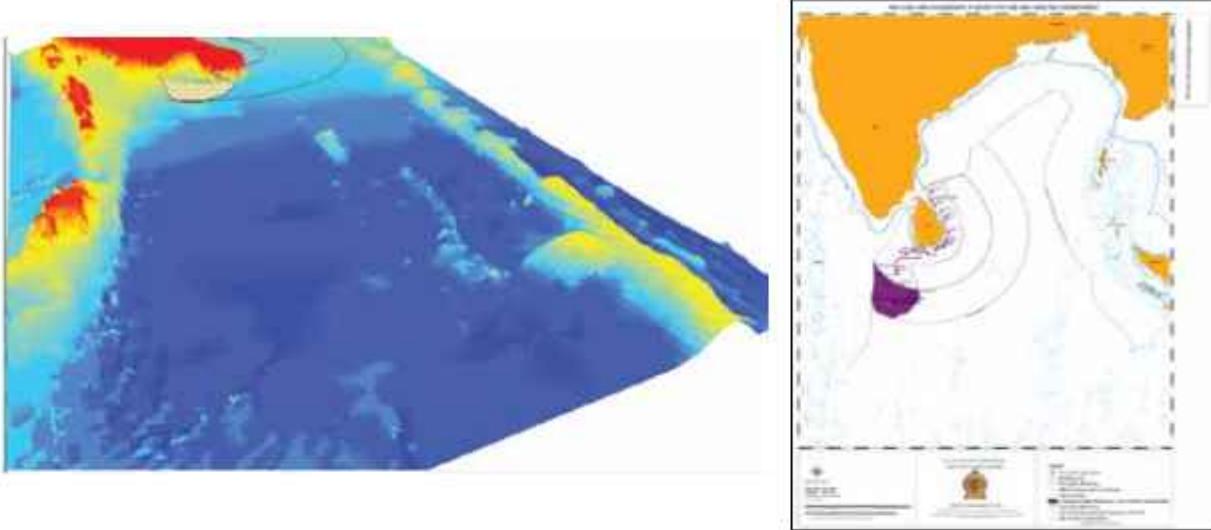
ජලාය වල රෝන්මඩ් දූට්‌ස් කිරීමේ නොත්මාත්තුව සකස් කිරීම සඳහා වර්තමාන රෝන්මඩ් ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම සඳහා බැහිමිනික සැපයීම සඳහා සිදු කරන ලද නාභමිනික සමීක්ෂණ.

ඉහළ නොත්මල් ජලායයේ බැහිමිනික සටහන

විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ජාතික සාරර කටයුතු කමිටුව (NOAC) සඳහා නොමොරිං විජ දූට් ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් "ශ්‍රී ලංකාවට මහද්විපික සිමා ඉදිරිපත් කිරීම" සඳහා සිනියම් සකස් කිරීම.

එකසත් ජාතින්ගේ යාගර නීතිය පිළිබඳ සම්මුතියේ 76 වන වගන්තියේ 8 වන ජේදය සහ නොමොරිං විජ ආයුර් ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් සම්මුතියේ දෙවන ඇමුණුමේ 3 වන වගන්තියට අනුකූලව ඉදිරිපත් කිරීම. සිමිකම් කියන ප්‍රදේශය: වර්ග ක්‍ර.ම. 92,078.17 ක්.

කොමරින් රිස් අවට ප්‍රදේශය සමඟත්තයෙන් තීමිකම් කියන ප්‍රදේශ

සමාජ ආර්ථික හා අභ්‍යන්තරාජ්‍ය අධ්‍යාපන

ශ්‍රී ලංකාවේ යාගර දිවර කරමාන්තයේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව දිවරයින්ගේ අවදානම සහ අනුවර්තනය විමේ සමාජ ආර්ථික අධ්‍යාපනය.

ගෝලිය දේශගුණික විපර්යාස අවදානම දරුණකය මගින් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා වඩාත් අවදානමට උක්විය හැකි අදවන රට ගෙය ශ්‍රී ලංකාව නම් කර තිබයි. මෙම අධ්‍යාපනයන් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා දිවර ප්‍රජාවගේ අවදානම සහ දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ බලපෑම් පිළිබඳ ඇති විය හැකි අනුවර්තන උපාය මාර්ග කොරේන් අවධානය යොමු කොරේ, යාපනය, ත්‍රිකූණාමලය සහ නාගල්ල යන ප්‍රදේශ වල දිවරයින් විසින් 2021 මූල් මාස හෝ තුළදී සකස් කරන ලද අර්ධ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රශ්නාවලියක් හාරිතා කර සම්මුඛ යාකච්ඡා පැවැත්වූ. පසුගිය වසර පහ තුළදී මුහුදේ සිටි දිවරයින් මුහුණ දුන් ප්‍රධාන දේශගුණික ව්‍යයනය බලාපොශරාත්ත් පොළු පුළු කුණාවුවක් බව ප්‍රතිඵල විලින් භෙදිදරව විය. පුළු කුණාවුව සේතුවෙන් මුහුදු ගමන් සඳහා පිරිවැය ඉහළ සිය අතර අස්ථිනා තෙලිමෙන් පසු පාඩු සිදු විය. කළපුමල් දිවරයින් කළපුමල් ලවණ්‍යාව ඉහළ ගාස් මාල නිෂ්පාදනය අඩු ව ඇත. වෙරළ බාධාය සේතුවෙන් වෙරළබඩ කුඩා පරිමා දිවර කරමාන්තයට සාක්ෂිමක බලපෑම් ඇති කර තිබේ. කොරල් විරුද්‍යාපනය විම සේතුවෙන් කිමිදුම්කරුවන් සහ මාල උකනු කරන්නන් අල්ලා ගැනීමේ ප්‍රමාණය අඩු වි ඇත. තියෙන වෙළාවට කාලගුණ අනාවැකි සහ අනැතුරු ඇගැටිම් පද්ධතිය භාෂ්‍යවා දීම, වෙරළබඩ වාක්ෂ්ලභාදිය මගින් සහ තරුණ කුළීමේ ව්‍යුහයන් තැනිම, කොරල්පර වල තැන්පත්ව ඇති වැළි සහ ජ්‍යායිවික් අඩංගු ඉවත් කිරීම සහ කොරල් නැවත රෝපණය කිරීම දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ අභිජනකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා වූ පියවරයන් ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයනය ඉලක්ක කරගත් දිවර කරමාන්තයේ විවිධාකම ආම විශ්ලේෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ දිවර අංශය ගනික අපනයනය ඉලක්ක කරගත් අංශයක් ගෙය නැගි එන අතර එම අංශයේ ආර්ථික තත්ත්වයන් ඇගැමීම සඳහා විවිධාකම ආම විශ්ලේෂණය කළ යුතුය. මෙම අධ්‍යාපනයේ අරමුණ වූයේ අපනයන ශේෂීදු කරගත් දිවර කරමාන්තයේ දැනට පවතින විවිධාකම

දාමයන් හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම සහ විවිධ අමු සංවර්ධන සංකල්පය යටතේ ඇති විය
භූකි සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම යෝජනා කිරීම ය

තාගල්ල, මිගමුව, දික්සුවට, අර්ථ ව්‍යුහාන්මක ප්‍රශ්නාවලියන් හාටිනා කරමින් අභ්‍යු ලෙස තෝරාගත් බෝරිවු ඩීමියන්/ජ්කීපර්, නියෝගීකයින්/නොග මධ්‍යෙලදුන් සහ යැකුණුම්කරුවන්/අපනයන සමාගම සමඟ යාපුවම සම්මුඛ සාකච්ඡා කිරීමෙන් දැන රැක කරන ලදී. අධික ආදාන පිරිවිය (දූන්ධන, ඇම, අයිස්, ආදිය), මාල සඳහා අඩු මිල ගණන්, මිල අස්ථාවරන්වය සහ මින්සු මිල ගණන් විලට ඇති දුරටත සේවල් කිරීමේ බලය දිවිරයින් මූහුණ දුන් ප්‍රධාන ගැටලු විය. වට්නාකම් බාමයේ එකල්ස්කරන්හන් හට තම පුරුණ ඩාරිනාවලයන් ක්‍රියාන්මක විමට තරම මුළු ඩාරිනාවක් නොවිබුණි. මින්සු අපනකරුවන්ගේ ප්‍රධාන බාධාවන් වුලයේ සැකයිමට කුසලතාවයෙන් යුත් ග්‍රුමිකයින් නොමැති විම, මයුන් ඇල්ලිමෙදි නාම නාක්ෂණයන් නොමැතිකම, මාල යැකුයීම සඳහා ආරක්ෂක උපකරණ නොමැතිකම සහ ජාත්‍යන්තර විශ්වාද්‍යාපාලාල් මාල සඳහා ඉල්ලුම වැඩි ප්‍රිට දේශීය මාල සැපයුම ප්‍රමාණවත් නොවීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ කර අඩු සහ වනමෙයි ඉස්සන් ගොට්පල පද්ධතිවල පිරිවැය. සමාජය ආර්ථික තත්ත්වය සහ පතිලුහු තක්සේරු කිරීම -

ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය හා දිවර සුෂ්පාදන අපනායනය අතර වට්නාකම අනුව ඉස්සන් දෙවන වැදගත් අපනායන භාෂ්‍යය ලබය සැලැංක්. මෙම පද්ධති දෙශක් සමාජ ආර්ථික අංශ පිළිබඳව ගොවිතැන් ක්‍රම දෙකක් සහ විමර්ශනයක් ඇත; කර අධි ඉස්සන් සහ විනමේදී ගොවිපල ක්‍රම විල තීරසාර පැවැත්ම සඳහා ප්‍රයෝගනාවන් විනු ඇත. ඉස්සන් ගොවින්ගේ සමාජ-ආර්ථික ත්‍රැප්තිවය තක්ස්ස්‌රු කිරීම සහ ප්‍රතිලාභ පිරිවූ ය එයේල්පෑජනය කුදින් ආර්ථික සාකච්ඡාව මූලික අරමුණ විය.

උඩිප්පට්ට, ජොඩ්වාට, අසිකන්දරිල පුදේගලයේ ගොවීන් පුළුන පත්‍ර සම්ක්ෂණයට සහ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා සහභාගි කර ගන්නා ලදී. කර අඩු ඉස්සන් සහ වනාමෙමයි ඉස්සන්ගේ ගොවීන් තුම් වලදී යහන යහන් ප්‍රධාන කරණු ගොයා ගන්නා ලදී. කර අඩු ඉස්සන් හා යහන විට වනාමෙමයි ඉස්සන් වගාල්‍ය ආරම්භක පිටිවැය සංයන්ද්‍රාන්මකව ඉහළ ය, කුඩා පරිමාන ඉස්සන් ගොවීන්ට (පොකුණු 2-3 ක් සහිත) ආරම්භක පිටිවැය වැඩි රිම ජේතුවෙන් වනාමෙමයි වගාව සඳහා යොමු විමට නොහැකිව ඇත. කර අඩු ඉස්සන් සඳහා මාද මිලක් පවතී. වනාමෙමයි ඉස්සන් පූදු ලප රෝගයට ගොදරු විමේ නැඟිරුව වැඩිය.

MV X-Press Pearl හොඳකාව අනුතරට ලක්වීම පිළිබඳ අධ්‍යයන

ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ වෙරුලට තිබෙන් 2021 මැයි 20 දින නයිටික් ඇසික වොන් 25 ක්, අනෙකුත් රෝයනික දුවිය, ආලේපන සහ අඩු පනත්ව පොලිටික්ලින් (LDPE) පෙළට ඇතුළු 1,486 ක් රහන් එක්ස-එමරුජ් පරුල් තැවෙ ගින්නක් හට ගැනීනි.

නාරා ආයතනය ජලජ සම්පත් තක්සයරු කමිටුවට පත් කර ඇති අතර නැවු අනෙකුරෙන් ඩීවින්ට සහ ජලජ පරිසරයට කොට්ඨාලින හා දිගු කාලීන බලපෑම පිළිබඳ ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක ද්‍රීන්හා සහ තොරතුරු යැපයීමේ වගකීම දරයි. එක්ස්-ජේරස් පරුල් අනෙකුරේ සන්දර්භය තුළ, ඩීවින්ට රසායනික ද්‍රව්‍ය විල බලපෑම පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සහ ඒ සම්ගම මහජන තොට්ටු සහ පරිසරයේ ආරක්ෂාව වැඩි කිරීම සඳහා මෙහෙම නිරික්ෂණ වැඩිහිටින් දකාන් පාවත්තේ.

- සුන්මුන් වල ඇති අනෙකුරුදායක බව තීරණය කිරීම සඳහා පෙශව අධික්ෂණය කිරීම (සුන්මුන් මගින් අනෙකුරුදායක නිෂ්පාදන පරිසරයට මුදා ගැටුම අඛණ්ඩව සිදු වේද);
- MV X-Press Pearl සිද්ධියේ පාරිසරික ප්‍රතිච්චිත ඇගයීම සඳහා පරිසර පෙශව අධික්ෂණ වැඩසටහන යහා අවකාශයේ දී සහ කාලයාගේ ඇවුමෙන් එහි බලපෑම දිරිය ලෙස අධ්‍යාපනය කිරීම.

නාරා ආයතනය නව කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 36 දෙනෙකු බඳවා ගැනීම ගරු ඔග්‍රස් දේවානාන්දා මැතිතුමා (දිවර හා ජලජ යම්පන් සංවර්ධ අමාත්‍ය), ගරු රාජ්‍ය අමාත්‍ය කාංචිත විශේෂඝකර මැතිතුමා(විසිනුරු මසුන්, මිරිදිය මණ්ඩ්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු සහ මණ්ඩ්‍ය අපනයන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය), ආර් එම අධි. රුහුනායක මහන්මිය(දිවර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම). ජයන්ත වන්දුසේර්ම මහනා(ලේකම, විසිනුරු මණ්ඩ්‍ය, මිරිදිය මණ්ඩ්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු සහ මණ්ඩ්‍ය අපනයන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය), මහාචාර්ය ඩී. නැවරත්නරාජු මහතා(සභාපති,නාරා ආයතනය) සහ ආචාර්ය එච්චුම්පි, කින්සිරී මහනා(අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,නාරා ආයතනය), 2021 මාරුතු 22 දින නාරා ආයතනයෙහි ග්‍රවනාභාරයේදී අලුතින් බඳවා ගන් නිලධාරීන් සඳහා පන්වීම ලිපි ලබා දෙන ලදී. මෙම අවස්ථාවට අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්, ආංශ ප්‍රධානීන් සහ නාරා ආයතනයේ අනෙකුත් ප්‍රධාන කාර්ය මණ්ඩලය සහායී වූහ.

රාජ්‍ය අමාත්‍යවරයා නාරා ආයතනය වෙත පැමිණේ

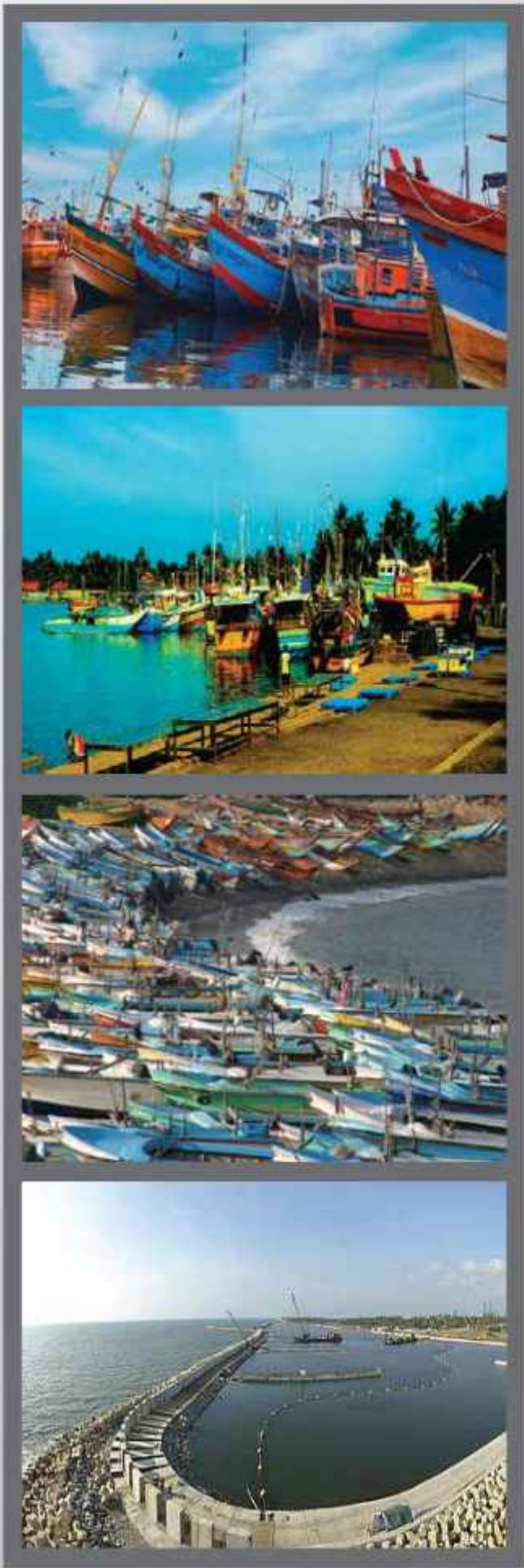
විසිනුරු මත්ස්‍ය, මිටිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, දිවර වරාය සංවර්ධන, බහුදින දිවර කටයුතු සහ මත්ස්‍ය අපනයන රාජ්‍ය අමාත්‍ය කාලාන වෙත විශේෂීකර මැඩිතූමා සහ, රාජ්‍ය අමාත්‍යාධාරයේ ලේකම් ජයන්ති විස්දාසෝම මහතා 2021 පෙබරවාරි 01 දින නාරා ආයතනය නිරික්ෂණ සඳහා නිරනු යුතර, පසුගිය වසර ප්‍රාග්ධනය සමාජලාඛනය කිරීම සහ 2021 වර්ෂයේ ත්‍රියාකාරී යැලැශ්ම යාකච්ඡා කිරීම මෙම සංවාරයේ අරමුණ විය. නාරා ආයතනයේ හි පර්යේෂණ ආය වෙත ද රාජ්‍ය අමාත්‍ය කුමා සහ ලේකම් මිලිවරයා පැමිණියේය. මහාචාර්ය ඒ. නවරුජ්නරාජා, සභාපති/නාරා සහ ආචාර්ය එච්ච්‍රිස් කින්සිරි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්/නාරා මෙම අවස්ථාවට සහභාගි විය.

04.

ලංකා ඩීවර
වරාය නීතිගත
සංස්ථාව

(CFHC)

අපගේ දැක්ම

කලාපයේ නැව් කරන ව්‍යාපාරය ප්‍රමුඛතම පහසුකම් සහයන්නා බවට පත් වන අතරතුර දිවිර කරමාන්නය යදහා මූලික සම්පත් සහ දිවිර ප්‍රජාවලයේ ප්‍රබෝධක ආච්චාය බවට පත්වීම .

අපගේ මෙහෙවර

දිවිර ප්‍රජාව ටෙක ඉහළ මට්ටමේ වරාය තේවාවල් සහ ආල්‍යා යටිකළ පහසුකම් යැපනීම සහ වාචිය වශයෙන් එලදායී වියව්‍යායයන් ඇඟිල් වරායන් දියුණු කිරීම මගින් ස්වයං සිරසරභාවය ලබා ගැනීම.

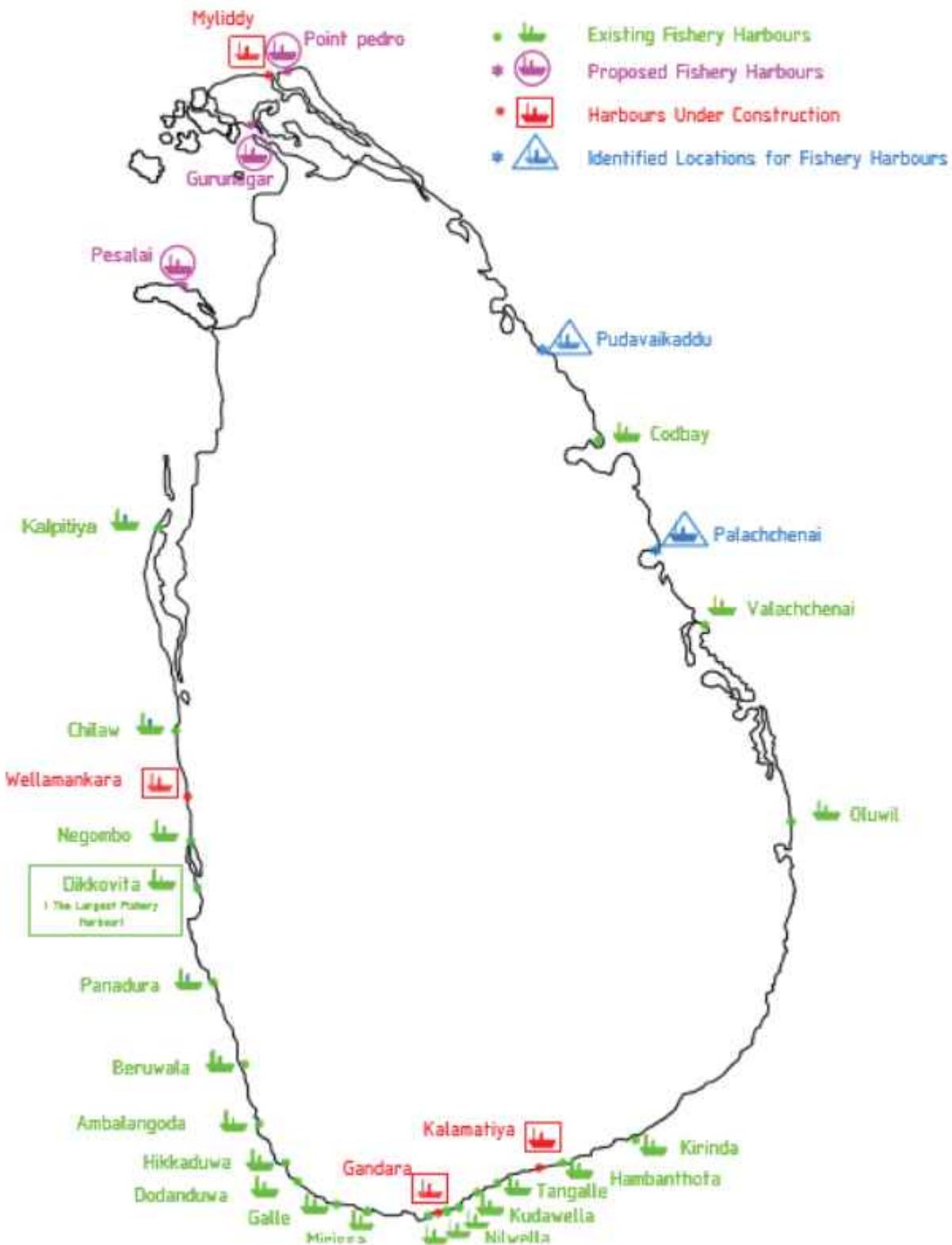
අපගේ වට්නාකම්

ස්වකීය ත්‍රියාකාරකම සමස්තය ප්‍රජාවටම සංස්ථාව විසින් පහත වට්නාකම් පවත්වාගනු ඇත.

- උකාබද්ධතාවයන් හා විනිවිද්‍යාවයන් යුත්තව කටයුතු කිරීම.
- සියලුම භාර්යවකරුවන්ට ගෞරවාන්විනව හා යමානාන්මනාවයන් යුතුව යැලුකිම.
- ආහාර ප්‍රාග්ධනීනාව තහවුරු කිරීම හා සන්නිජාරක්ෂක පරාමිතින් පවත්වාගෙන යාම. “හටින වරාය පාකළුපය”
- පාරිභෝගික අවශ්‍යතා යදහා ප්‍රතිච්ඡිලි වීම.
- ගුණාත්මකභාවය හා මුදලට සහිලන වට්නාකමක් ලබා දීම තහවුරු කිරීම.
- ගෝග්‍යතම ව්‍යාපාරික භාවිතයන් වලට අනුකූලව ත්‍රියාන්මක වීම.
- නවීන පද්ධතිකරණය නාව්‍යතා හා වෙනස්කම් පිදු කිරීම.
- භාරිභරික සිරසාර බව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති වලට ගරු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඩිවර වරායන්

(EXISTING / UNDER CONSTRUCTION / PROPOSED)

සයංඛාගාලයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයන්ට අනුව ගැඹුරු මූහුද් දිවර කරමාන්තය ඉහළ නැවීම සඳහා මහා පරිමාණ සහ බෙඩුදිනා දිවර යාත්‍රා නැවුත්වීමට හැකි වන ආකාරයට දැනට පවතින සියලුම දිවර වරායන් නාවිකරණය කරන අතර අවශ්‍යතා අනුව අලුත්ත් ඉදිකිරීමටද පියවර ගනු ලැබේ.

01.නාව දිවර වරායන් ඉදිකිරීම

- කලමුවිය දිවර වරායේ සැලයේමට අනුව ඉදිකිරීම කාර්යයන් 100% නිම කර ඇත. හඳුනාගත් අනිරේක කාර්යයන් සඳහා ප්‍රයම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. වෙළුලමන්කර දිවර වරායේ ඉදිකිරීම 99%ක් නිම කර ඇත.

- ගන්දර දිවර වරාය දකුණු පලාත් විශාල දිවර ගෝච්චු සඳහා අස්ථා සැපයිය හැකි උකම වරාය මලය සංචාරකීමෙනය කිරීම 2020 වසර අගදී ආරම්භ විය. මේ වන විට ඉදිකිරීම ප්‍රගතිය 12%කි. ඉදිකිරීම 2023 වසරදී අවසන් කිරීමට නියමිතය.

- රෙක්ව හා මාවැල්ල තැංගරමපාල දෙකක් ඉදිකිරීම 2020 වසර අගදී ආරම්භ වූ අතර රෙක්ව ඉදිකිරීම ප්‍රගතිය 59% ස්ථා, මාවැල්ල ඉදිකිරීම ප්‍රගතිය 23% ස්ථා ටේ. රෙක්ව ඉදිකිරීම කටයුතු 2022 ජපෝරවාරි මස සහ මාවැල්ල ඉදි කිරීම කටයුතු 2023 ජූනි මස අවසන් විමට නියමිතය.
- බලපිටිය දිවර වරායයේ ඉදිකිරීම සැලපුම් අවසන් කර ඇති අතර පාරිභාශක අධ්‍යායන වාර්තාව මෙන්න අදහස් සඳහා විවෘත කර ඇත.
- ජේදුරු තුවුව දිවර වරායයේ සැලපුම් අවසන් කර ඇති අතර එකා ප්‍රාග්ධන අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම සඳහා ආයිත්‍යානු සංචාරකීම සහ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමග සාකච්ඡා කරමින් පවතී.

- මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කජ්පරගතාට දිවර වරායට අදාළ සැලපුම් සකස් කර අවසන්ව ඇති අතර පාරිභාශක බලපෑම් වාර්තාව සකස් කරමින් පවතී.

02. පවතින දීවර වරායන් නවිකරණය කිරීම

මෙම ආයතනය යටතේ පාලනය වන පවතින දීවර වරාය සංඛ්‍යාව 22ක්. මෙම වරායන්ට අදාළව සිදුකරනු ලබන ප්‍රධාන යාචිවරිනා කටයුතු පහත දැක්වේ.

- මයිලුවිඩ් දීවර වරාය සංචිවරිනා කිරීමේ දෙවන අදියර යටතේ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාන්ත්‍රව ප්‍රධානය කර ඇති අනර ඉදිකිරීම් නොවූමෙන් මිය ආරම්භ විමට නියමිතය.
- හික්කුවිව, අම්බලන්ගාඩා හා ගඟාචින්දුව දීවර වරායන්හි දිර්සකාලීනව පවතින පැලි පිටිම වැළැක්වීම් සඳහා දියකඩිනයන් වෙනස් කිරීම සඳහා ඉංජිනේරු සැලපුම් අවසන් කර ඇත. මෙම වරායන්ට අදාළ පාරිසරික ඇගයීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපදේශක සමාගමක් තෝරා ගැනීමේ ප්‍රයම්පාදන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.
- ප්‍ර-ය රජයේ ආධාර යටතේ ලංකාවේ ප්‍රධානතම දීවර වරායන් වන බෙරුවල, ගාල්ල, පුරාණවැල්ල සහ කුඩාවැල්ල භරින දීවර වරායන් ලෙස නවිකරණයට අදාළ ව්‍යාපෘති වාර්තාව අවසන් කර ඇති අනර යාමාලීය හා පාරිසරික බලපෑම් වාර්තා යකස් කරමින් පවතී.
- වාලවිවෙන දීවර වරායේ නැගුරම පහසුකම් වැඩි කිරීම සඳහා මිටර 300 ක පෙරදිකා බැංමක් යකස් කිරීමට ගක්කනා අධ්‍යයන සිදු කරමින් පවතී.
- කලේපිටිය, නෑගල්ල සහ මොශ්ඩිලේ දීවර වරායන් සඳහා දියකඩින ඉදිකිරීම් සහ අනෙකුත් යාචිවරිනා කාර්යයන් සඳහා වෙනැඩිරිපත් යකස් කර අවසන්ය. ඉදිකිරීම 2022 දී ආරම්භ විමට නියමිතය.
- මිරිස්ස දීවර වරාය පොදුගැලික රාජ්‍ය බද්ධ ආයෝජනයක් ලෙස යාචිවරිනා කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ඉදිරිපත් වී ඇති අනර එහි ඇගයීම් කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- හමුන්තේවාර දීවර වරායේ බෙසමේ පැලි පිටිම සහ ආරක්ෂා යාත්‍රා ගමනාගමනයට හැකි වන පරිදි වෙරුල සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශයන්ට අනුව පිටන වරාය බෙසමේ වෙරුල බාධනය සිදු වී ඇතිද යන්න අධ්‍යනය කිරීමට උපදේශන ක්‍රේමායමක් තෝරා ගැනීමට ප්‍රසාද්‍යනය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

02. 1. සියලුම දීවර වරායන්හි රාජ්‍ය හා පොදුගැලික අංශ ඒකාබද්ධව දීවර ක්ෂේත්‍රවලට අදාළව ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට අභිලාෂ කැඳවීම (EOI) වරාය පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම.

යිටර වරාය නීතිගත සංස්ථාව විසින් යිටර ක්ෂේත්‍රවලට අදාළව අනිලාජ කැදුවීම මගින් පහත ව්‍යාපෘති යදහා පෙරදූගලික අංශය ආමයෝජන ව්‍යාපෘති ත්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතය.

- පුරුෂ බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය.
මූලික අධිකරණ යටෙන් කුඩාවැල්ල කළමුවීය යිටර වරායන් යදහා පුරුෂ බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය ත්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර අදවුත් අධිකරණ යටෙන් සියලුම දිවර වරායන් යදහා පුරුෂ බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය ත්‍රියාත්මක කිරීමට ගෝපීතය. මමම ව්‍යාපෘතිය තුළින් ලංකා යිටර වරාය නීතිගත සංස්ථාවේ විදුලිය යදහා වැය වන පිරිවැය අවම කිරීමට ගෝපීතය.
- භාවික යාන්ත්‍රික කරමාන්තකාලා පිහිටුවීම (Marine workshops).
මෙම මූලික අධිකරණ යටෙන් දික්කිවීට, මෙරුවල හා කුඩාවැල්ල යිටර වරායන්ගේ යාන්ත්‍රික වැඩපාලවල් ඉදිකිරීමට ගෝපීතය.
- බෝට්ටු ත්‍රිප්පාදනාය කරන යාත්‍රා-ගනයක් ඉදිකිරීම.
දික්කිවීට යිටර වරාය පෙන බෝට්ටු ත්‍රිප්පාදනාය කිරීමට යාත්‍රා-ගනයක් ඉදිකිරීමට නියමිතය.
- අයිස් ත්‍රිප්පාදනාගාර හා ශික්ෂාගාර ඉදිකිරීම.
මූලික අධිකරයේදී ගාල්ල, නොවුමෙන් හා කළමුවීය යිටර වරායන් තුළ නව අයිස් ත්‍රිප්පාදනාගාර ඉදිකිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- යොට, මැරිනා සහ සංචාරකයන් යදහා ආපනකාලා (Yacht, Marina and Sea Food Restaurant) යදහා පහසුකම් සැලකීම.
යිටර හා සංචාරක ක්ෂේත්‍රය එකාබද්ධ කරමින් මූලික අධිකරයෙහි පානදුර, කල්පිටිය, ගාල්ල, පුරාණවැල්ල, සහ වෙල්ලමන්කර යන වරායන්ගේ යොට, සංචාරක මගි ප්‍රවාහන යාන්රා සහ සංචාරකයන් ඉලක්ක කරගත් ආපනකාලා ඉදිකිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

03. යිටර වරායන්ගේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම.

යිටර වරායන්ගේ මෙයිනිකව ඉවත්කළන මත්ස්‍ය ගොවුම් සහ මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය මොදාගනීමින් කාබනික පොෂාර දියර ත්‍රිප්පාදනාය කිරීමේ මූලික කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

05.

ලංකා දීවර
සංස්ථාව

(CFC)

ලංකා දිවර සංස්ථාව

2021 වර්ෂයේ ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා ප්‍රගති වාර්තාව

අංශීකිත අරමුණ -
- මත්ස්‍ය නිෂ්පාදකයාට හා පාරිභෝගිකයාට උපරිම වාසි ඇලෙසන අප්‍රින් මත්ස්‍ය ටෙලදොශාල යදහා ආයක විම.

වගකීම -
- 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටෙන් ජ්‍යාමින අමම ආයතනය මතින් මාල මිලදී ගැනීම හා විකිණීම, අධිස් තීපදිවිම හා විකිණීම, ශිෂාගාර පහසුකම් පවත්වාගෙන යාම හා හා මත්ස්‍ය අතුරු නිෂ්පාදන විකිණීම පිළුවෙකළේ.

පිළිවුරිම-

1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික නීති ගත සංස්ථා පනත යටෙන් 1964 වසරදී ලංකා දිවර සංස්ථාව ජ්‍යාමිත කර ඇත.

දැක්ම හා මෙහෙවර -

දිවර නිෂ්පාදකයාගේ හා පාරිභෝගිකයාගේ පූහ සිද්ධිය උමදසා දිවර නිෂ්පාදන හා අමලවී ප්‍රවිධන කිරීම යහ මග පෙන්වීමේ ප්‍රමුඛතම වානිජමය ආයතනය බවට පැවැත්වීමේ දැක්ම යටෙන්,

- එලඟායි සංවිධානයක් යටෙන් දළ ඡානික නිෂ්පාදනයට දායකත්වයක් ලබා දීම.
- මූල්‍ය නිෂ්පාදනය හා යැකසුම කිරීම හා අමලවී කිරීම යදහා වගකීමෙන් හා ඇලක්කීමෙන් පූක්ක අර්ථාත්වා ආයතනයක් විම.
- දිවර ජනනාචලන ආර්ථික භැෂියාට ගන්තිමත් කිරීම හා එහි නිෂ්පාදන ධාරිතාව නාගා සිවුරිම මත ඉහළ සංවිධානයක් ලබා ගැනීම.
- නාට්‍ය තාක්ෂණය ගොඳා ගනිමින් සාධාරණ මිලකට උසස් තත්ත්වයන් මූල්‍ය මූල්‍ය යහ වටිනාකම එකතු කරන ලද නිෂ්පාදනයන්හි නිෂ්පාදන කටයුතු වල හා අමලවී කටයුතු වල නිරන විම ලංකා දිවර සංස්ථාවේ මෙහෙවරයන් වේ.

විෂ්මන් තත්ත්වය -

• ලංකා දීවර සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය වනුයේ 724කි. දැනට සේවා නිපුණ් හා ප්‍රාග්ධන කාර්ය මණ්ඩලය වන්නේ 669ක් වන අතර එයින් 213 ක් ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් විධායකයන්හින් 456 ක් හා ගෙදුනීක පදනම යටතේ සේවකයන් 120ක් සේවය යෙදී සිටී. මින් 31 දෙනෙකු කළමනාකරුවන් ලබා ඇති.

- ලංකා දීවර සංස්ථාවේ මයුහු මිලදී ගැනීම හා අලෙවියට අදාළව දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයන් හා ආයතන් 23ක් පවතින අතර එය මිලදී ගැනීම හා අලෙවි කාර්යාලයන් 17 ක් හා මිලදී ගැනීම කාර්යාලයන් 03ක් , ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අලෙවි අංශ 03 කින් යුත්තා ඇති. තවද ලංකා දීවර සංස්ථාව සතුව දිප ව්‍යාප්තිව අලෙවිසැල් 95 ක් පවතී.
- ලංකා දීවර සංස්ථාව මන්සු අලෙවියෙන් 2021 ජනවාරි සැප්තැම්බර් කාල සිමාව තුළ රුපියල් මිලයන 2518.5 ක් ආදායම ලෙස ලබා ගෙන ඇති අතර අංශ 2020 අදාළ කාල සිමාව හා සයදන කළ 11.3% ක වර්ධනයකි.

ලංකා දීවර සංස්ථාවේ දිවයින පූරු පවතින විධායකයන්

<u>මිලදී ගැනීම විධායකයන්</u> <u>විධායකයන්</u>	<u>අලෙවි විධායකයන්</u>	<u>අලෙවි හා මිලදී ගැනීම</u>
ශ්‍රී නොමලය	අනුරාධපුරය	ගම්පහ
මන්නාරම	රත්නපුරය	කඹනර
පුත්තලම	කුරුණෑගල	මෙටරය්
	නුවර	නාල්ල
	බදුල්ල	හම්බන්නොට
	කැගල්ල	නාගල්ල
		පොලොන්නරුව
		මානර
		යාපනය

Sri Lanka

2021 වර්ෂයේ ජනවාරි මස සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා පහත ප්‍රදේශයන්හි නව වෙළඳයැල් 07ක් ආරම්භ කර ඇත.

1. කදාන
2. ගම්පහ මධ්‍ය වෙළඳයැල
3. ජා ඇල
4. නාරමණල
5. හෝමාගම
6. රුවන්විල්ල
7. සිරිමුර

ඉදිරියේදී නව වෙළඳයැල් ආරම්භ කිරීමට බලාපොත්‍රාත්තු වන ස්ථාන -

1. මුළු දිවයිනාම ආච්චරණය වන පරිදි සෑම දියුණුක්කයකටම මධ්‍ය වෙළඳයැල් 25ක් ආරම්භ කිරීම. ඔම් යටතේ ගම්පහ දියුණුක්කයට අදාළව මධ්‍ය වෙළඳයැලක් දැනට ආරම්භ කර ඇත.
2. කුඩා වෙළඳයැල් දිවයින පුරා තොරුගත්තා ලද ස්ථානයන් 16ක් ආරම්භ කිරීම. මින් දැනටමක් කදාන, ජා ඇල, නාරමණල, හෝමාගම, රුවන්විල්ල හා සිරිමුර වෙළඳයැල් ආරම්භ කර ඇත.

මෙම වන රිට දිවර සංස්ථාව (සාමාන්‍ය වශයෙන්) මේ.වො. 400 ක් පමණ මාසික මයුන් මිලදී ගැනීමක් පිදු කරන අතර දිවයිනපුරා ව්‍යාපෘති පවතින අඛණ්ඩයැල් මගින් මේ.වො. 390 ක් පමණ මාසික අඛණ්ඩයක් පිදු කරනු ලබයි.

ජොරෝත්තා වසය-ගත ස්ථාවය තුළ ලංකා දිවර සංස්ථාව රිහින් පිදු කරන ලද සුවිශ්චි කාර්යභාරයන් .

ජොරෝත්තා වසය-ගත ස්ථාවය භූමිවි පාරිභාෂික ජනනාවට සංවරණ සිමාවන් පැවතී කාලය තුළ දිවර සංස්ථාව මගින් ඔවුන්ගේ නීවෙයි වෙත ගෙය් ණ-ගම මයුන් අඛණ්ඩය මගින් ඉතා සාධාරණ මිල ගණන් යටතේ ගුණාත්මක බවින් පුක් මයුන් යැපයිමේ ගෙවාව සිදු කරන ලදී.

එයේම පැලියගොඩ මක්සා සංකීරණය ඇතුළත් දිවයින පුරා රිහිටි නොග මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන අකර්මණයට පැවතී ඇවශ්‍යාවන්හිදී දිවර ප්‍රජාව සට්‍රේල ගැනීම් සංදාළා එම දිවර වරායන් පවතින් සාපු මයුන් මිලදී ගැනීම සිදු කරන ලදී.

ලංකා දිවර සංස්ථාව දිගිටම අලාභ අවම කර ගනීමින් ලාභ යම්විජේද ලක්ෂයට ලාභ කර ගැනීමට මාසිකව මේ.වො.500ක් මයුන් අඛණ්ඩයක් පිදු කිරීමට බලාපොත්‍රාත්තු වන අතර ඒ සඳහා සිදු කරන පැලිය සැලැස්ම පහත පරිදිය.

අඛණ්ඩය මේ.වොන් 390 සිට මේ.වොන් 500 දක්වා වැඩිකර ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන අඛණ්ඩය යැලැස්ම.

මෙම යටතේ පහත සඳහන් සැලැසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාගෝරාක්තු වෙමු.

1. සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම ආවරණය වන පරිදි මෙගා වෙළඳයැල් 25ක් ආරම්භ කිරීම.
2. පහසුවෙන් මුළු ලබා ගැනීමේ හැකියාව අඩු ප්‍රමාදයන් ආවරණය වන පරිදි කුඩා වෙළඳයැල් 16ක් ආරම්භ කිරීම.
3. යාචන්කාලීන නොපු අලෙවිකරණ න්‍රමලේදයන් හා යාචනාම නාම නාවි නාක්ෂණික හා වර්තමානයට ගැලුපෙන්නොපු තරගකාරී ව්‍යාපාරයක් බවට පත් කිරීම යදා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.
4. අන්තර්ජාල මාර්ගගත ක්‍රමය හරහා මුළුන් රටුපුරා නිවාස වෙත බෙදා ගැටීමේ න්‍රමලේදයක් යක්‍යමීන් පවතී.
5. ගුණන්මක භාවශයන් මුළුන් ප්‍රවාහනය යදා අධි ගිතකරණ සහිත ව්‍යාපාර එක් කරමින් ප්‍රවාහන ජාලය ගක්නීමින් කිරීම
6. මත්ස්‍ය අලෙවිය හා අයිස් අලෙවි කිරීමේ දීවර සංස්ථාවේ ප්‍රධානතම වූ අලෙවි විෂවයන් ගක්නීමින් කිරීමට අමතරව ලංකා දීවර සංස්ථාව යනුපු ස්පාර්ට වන්කම හාමිර භාරිගවයන්ගේද මූල්‍ය හා නාක්ෂණික දැනුම උපයෝගී කර ගනිමින් වෙනත් ආදායමේ අයක්වය වැඩිකර ගැනීම. (ගාල්ල දීවර සංස්ථා සංකීර්ණය තුළ පිළිවුවා ඇති මුළුන් ඇසුරුම් කරමාන්ත්‍යාලාව මේ වනතැන් අලාභායි ලෙස බුදු දීම සිදු කර තිබූ නමුදු වර්තමානයේ රුම්.ක මාසික කුලී පදනම මත ලබා දීම තුළින් අමතර ආදායම වර්ධනය කර ගැනීමක් සිදු කර ඇත.)

ලංකා දීවර සංස්ථාව සතු දිනාගාර යහා අයිස් යන්ත්‍රාගාර

ලංකා දීවර සංස්ථාව සතු ව පවතීන අයිස් යන්ත්‍රාගාර හා දිනාගාර වලින් උපරිම ගෝවාවක් දීවර ජනනාව වෙත සැපයීමේ අරමුණින් හහ ලංකා දීවර සංස්ථාවට වාසි අන්වන ආකාරයට රාජ්‍ය පොදුගලික ව්‍යවසාය යටතේ පවත්වා ගෙනා යාම යදා ව්‍යවසාකයන්ගෙන් අනිලාජ කැදාවා ඇත.

2021 වර්ෂය තුළ ආරම්භ කරන ලද නව වෙළඳසැල්

ගොත්මේව වෙළඳසැල

ගම්පහ වෙළඳසැල

නාරමිතල වෙළඳසැල

රුවන්ටැල්ල වෙළදසල

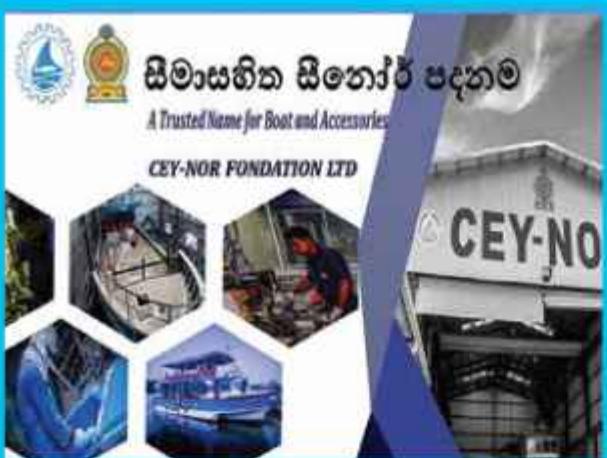

ගාල්ල/ හිරිමුර වෙළදසල

තහ්මාගාම මෝගා වෙළදසල

06.

සිමාසහිත
සී-නොර
පදනම

දැක්ම

- යාප්‍රා නිෂ්පාදනයේ හා ඩීවිර සේවාවන් යැඪයිමේ ප්‍රතිඵලයා විම

මෙහෙවිර

- සිරසාර පරිපාලක් තුළ නැව්ච්පාදනයන් තුළින් පාරිභෝගික කාලේනිය සමඟ සේවා විසින්ටතාවය පවත්වා ගැනීම

කාර්යගාරය

- ගයිබර ග්ලාස් බෝට්ටු අපනායනයේ පිළිගත් අපනායනකරුවෙකු බවට පත් විම.
- ජාත්‍යන්තරයේ කීර්තිමක් ගයිබර ග්ලාස් බෝට්ටු නිෂ්පාදකයෙකු බවට පත් විම.
- විදේශ රටවල් තුළ ගයිබර ග්ලාස් බෝට්ටු නිෂ්පාදනයේ ආයෝලිතකයෙකු බවට පත් විම.
- ඉහළ ප්‍රමිතියකින් යුතු ඩීවිර සේවාව සහ ගයිබර නිෂ්පාදන යැඪයිම.
- විධිස්ථාන පාරිභෝගික සේවා සපයන්නාකු විම.

කාර්යයන් සහ සේවාවන්

- පි/හ ඩීනොර් පදනම විසින් දේශීය කරදීය සහ මිටිදිය ඩීවිර කරමාන්තයට අවශ්‍ය කරන ගයිබර ග්ලාස් ඩීවිර යාප්‍රා, බෝට්ටු, ඔරු, තොල්ලෑ සහ අනෙකුත් ගයිබර ග්ලාස් ආලුත ඩීවිර ආම්පන්ත නිෂ්පාදනය කර සපයනු ලබයි.
- යාවාරක කරමාන්තය සඳහා නැව්න යාප්‍රා නිෂ්පාදනය සමඟ සම්බුද්ධ සේවා යැඪයිම
- විවිධ ගයිබර ග්ලාස් නිෂ්පාදන නිපදවීම සඳහා මයාමුවීම.

නිෂ්පාදනය කරමින් පවතින ඇණවුම

ගණනෙනුකරු	අභිජනය	ප්‍රමාණය	වටනාකම (රු.)
		මුළු	මුළු
World Food Program (WFP)	අධි 15.5 අරු යමහ කොල්ලැස	60	4,664,835.90
	අධි 18.5 අරු යමහ කොල්ලැස	10	
Colette Blanche off shore, Mauritius	අධි 55 දීටර යානුව	1	USD 185,000.00
ඉරුනාන් මහකා, පේරේනුවෙන්, ඩුම්වෙනුවෙන්	අයිස් පෙටටි 7ft x 3ft x 3ft	3	480419.13
දෙපුත් පලාත් සහාව, ගාල්ල	මාල පැලට	37	950,211.43
ජාතික ජලසීම් වගා සංවර්ධන අධිකාරිය	හැවරි වැකි	18	1,614,029.46
කාලිකරුම දාමාත්‍යාංශය, පේරාදෙණිය	අගලවී කුටි	06	1,341,855.66
	දැල්	295	1,241,600.00
	අධි 15.5 අරු යමහ කොල්ලැස	10	429,779.68
ලංකා දීටර වරාය යාස්ථාව	45 ft * 12 ft පාලවන ජුරිය	1	2,500,000.00
ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව, ප්‍රධාන කායිලුය	අධි 18.5 ඩි.ගි යානු	60	17,429,922.20

සම්පූර්ණයෙන් නිෂ්පාදනය කර ඇතුළත් ආණුමුම

ඉහළුදුලුව්පත් මහතා, කළමුණේ	අධි 59.5 දිවර යානුව	1	29,900,000.00
ජාතික ජලපිටි වගා සංචරිතන අධිකාරිය	ඉඩබරිග්ලාස් සලිවි මාදු ප්‍රවාහන වැංකි	1	2,095,244.13
විශ්ව පාරිමි පදනම	සිමාමලකය එම්පාතිය	1	23,887,495.17
පලාත් අධ්‍යාපන කායේලය, උතුරු පලාත, නල්පුරු	ඉඩබරිග්ලාස් අන්තේදුම ඒකක	754	8,656,696.48
මහවැලි අධිකාරිය, වැලිකන්ද	දැල් කුඩා	50	4,426,000.00
Colombo Engineering	යානු අලුත්වැඩියා කිරීම	1	139,345.61
NARA	ඉඩබරිග්ලාස් භාවිතයෙන් සිමෙන්ති වැංකි නිෂ්පාදනය	16	1,844,179.20
ඉරිගාන් මහතා	අයිස් පෙටට 7' x 3' x 3'	3	480,419.13
World Food Program (WFP)	අධි 15.5 ඔරු සම් කොල්ලැසි	60	4,664,835.90
ජාතික ජලපිටි වගා සංචරිතන අධිකාරිය	හැවරි වැංකි	9	620558.25
සෙරන්සිඩ මෝල්චින් පොද්ගලික සමාගම	ආරක්ෂක කුටි	1	249184.18
දකුණු පලාත් සහාව, ගාල්ල	පීටිකාරක්ෂක කබා	150	425,000.00
මහවැලි අධිකාරිය, තමුන්තේගම	දැල් කුඩා	10	819,304.00
සිලෝන් පෙනෙට්ලියම	"Lanka 01" යානුව අලුත්වැඩියාව	1	261739.26
ඩිවර අමාත්‍යාංශය	ඉඩබරිග්ලාස් අන්තේදුම ඒකක	12	148,563.07
ජාතික ජලපිටි වගා සංචරිතන අධිකාරිය	ඉඩබරිග්ලාස් අධි 15.5 ඔරු	15	1,058,947.18
	ඉඩබරිග්ලාස් අධි 10.2 කොල්ලැසි	15	

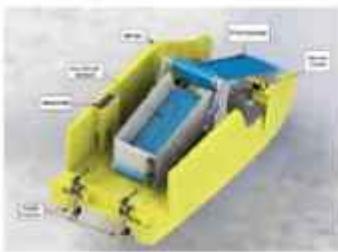
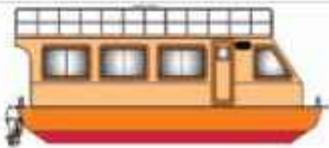
2021 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වූ විශේෂ ව්‍යාපෘතින්

- ගයිබරිග්ලාස් අත්සේදුම් ඒකක නිෂ්පාදනය
- විශේෂ පාරිභෝගික පාලන සීමා, මාලකයක් ඉදිකරන ලදී
- සුරුය ශක්තියෙන් ක්‍රියාකරන පරියර ලිතකාමී බෝට්ටුවක් හඳුන්වා ගැන ලදී.
- ජාතික ජල්ධීව් ව්‍යා සංවර්ධන අධිකාරීයාගේ මාර්ගෝපදේශ සහ පිරිවිතරයන්ට අනුව මිරිදිය දේවර කටයුතු සඳහා නව ඔරු නිෂ්පාදනය කිරීම.

2021 වර්ෂයේ සාකච්ඡා වෙළින් පවතින ව්‍යාපෘති

- පාලන අවන්ගල, අලුත්ගම
- ගයිබරිග්ලාස් සේවිලි තහඩුව. - රු නිවහන, මහනුවර
- මල නොකැදෙන ව්‍යානේ දැල් කුඩා වල ව්‍යුහයන්
- බෝට්ටු තැනීම සඳහා ඉඩම පවරා ගැනීම - කාක දුපන, මට්ටක්කුලිය
- Garbage Collector – Electric Trash Skimming Device
- මට්ටක්කුලිය බෝට්ටු අංශයෙයේ ගයිබරිග්ලාස් ප්‍රතිව්‍යුතුකරණ බලාගාරයක් ඉදි කිරීම.
- බනිජ තෙල් සංස්ථාව සඳහා අඩි 45 ලිඛින් බෝට්ටු
- සෞඛ්‍යානුකූල මාලු වියලිමම් මෙයය
- කලපුවට මහුන් ඇල්ලීම සඳහා සහ කලපුවට සිට මහුන් ගෙන යාමට අලුතින් නිර්මාණය කළ කුඩා බෝට්ටුවක් (ල්‍රිකුණාමලය)
- සුරුය බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ශීනකරණයක් සහිත මහුන් අලේටි කිරීමේ කුටි
- සුරුය හරිනාගාර මාල වියලුම යන්ත්‍රය

සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන අංශ

- ✓ කරෙයිනගර යාත්‍රා ගණයෙහි මෙහෙයුම් ආරම්භ කිරීම
  - කරෙයිනගර යාත්‍රා ගණය සංවර්ධනය සඳහා ඉන්දියානු ආධාර ලබා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.
  - රාජ්‍ය හා ප්‍රාදේශීලික සහයෝගීනා ගිවිසුමන් යටතේ වූ ව්‍යවසායක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා අඩිලාජ කැඳවා ඇත.
- ✓ වෙළදපල වැඩි ඉල්පුමක් ඇති යාත්‍රා අව්‍යු සඳහා ආයෝජනය
  - 79 ft Boat
  - Clinker Boat
- ✓ නව කාක්ෂණික යන්ත්‍රෝපකරණ සහ පහසුකම් සඳහා ආයෝජනය
  - විශාල දිවර යාත්‍රා නිෂ්පාදනය සඳහා (අඩි 79) පහසුකම (කාක දුපන් ඉඩම අන්පන් කර ගැනීමට යෝජනා කෙරේ)
  - වෙළ බොට්ටු , විනෝද යාත්‍රා නිෂ්පාදනයේ පහසුකම
  - නවතම මාදිලියේ උසිබර්ගලාය් සංයුත්ත යාත්‍රා නිෂ්පාදනය සහ වැකුම් තුම්ය
- ✓ මානව සම්පන් සංවර්ධනය
  - තාක්ෂණික දැනුම හා පළපුරුදේ ඇති කායි මෘශ්ඩලය බදවා ගැනීම
  - ව්‍යාපාර සංවිධානයට ගැලපෙන පරිපාලන මාර්ගෝපදේශ